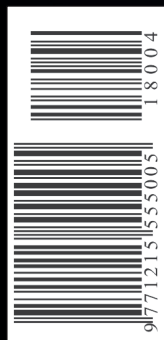
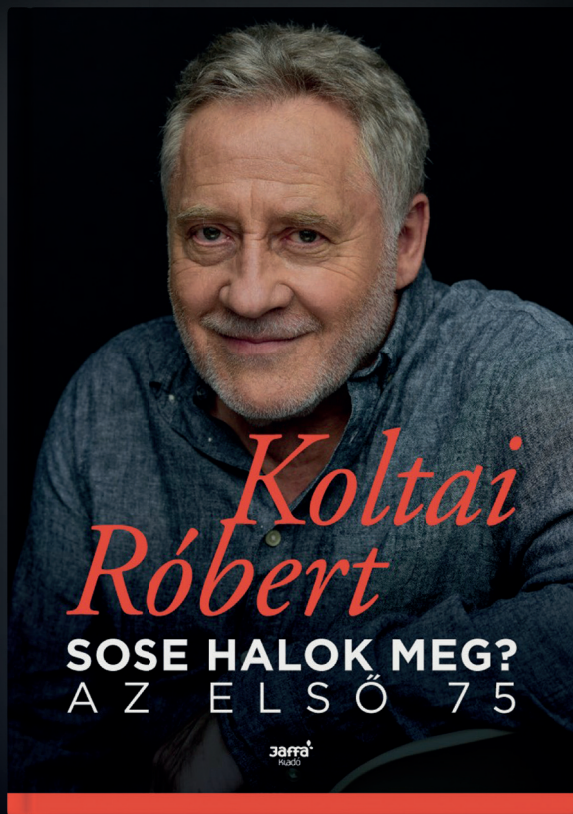

MEGJELENT!

KOLTAI RÓBERT
ÖNÉLETRAJZI KÖNYVE

A SZERZŐ
75. SZÜLETÉSNAJJA
ALKALMÁBÓL!

**BŐVEBB ISMERTETŐ A KÖNYVRŐL
A 12. OLDALON**

Együtt lesz teljes a történet

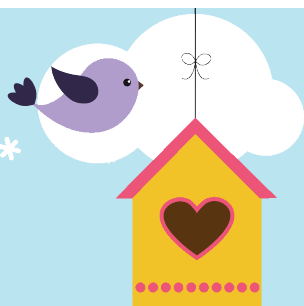

LÍRA KÖNYVESBOLTOK

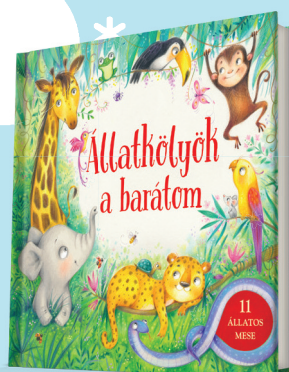
LÍRA-MÓRA KÖNYVESBOLTOK

RÓZSAVÖLGYI ÉS TÁRSA BOLTOK

lira.hu/egyutt

Álommanó a barátom
3490 Ft
235 x 260 mm
96 oldal

Állatkölyök a barátom
3490 Ft
235 x 260 mm
96 oldal

**Karácsony éjjelén –
hangoskönyv**
3490 Ft
265 x 250 mm
24 oldal

Mesék szárnyán
3990 Ft
210 x 270 mm
188 oldal

A boldog hóember
1290 Ft
180 x 140 mm
12 oldal

Karácsony az erdőben
1290 Ft
180 x 140 mm
12 oldal

A tartalomról

4 Gál Katalin Lafferton Kálmán kérdezi

Tisztújítás után

Alapvető feladatunk a kis kiadók megmentése, akik a könyvszakma átstrukturálódása és az Alexandra csődje miatt elvesztették árbevételeiknek több mint a felét és ezáltal rendkívül nehéz helyzetbe kerültek.

6 Vickó Árpádé a Balassi Műfordítói Nagydíj

Átadták a nagydíjat

A magyarországi szerzőkön kívül a vajdasági magyar irodalmat is folyamatosan fordította: Gion Nándor, Tolnai Ottó, Németh István, Herczeg János, Böndör Pál, Faragó Kornélia, Szombathy Bálint, Sebők Zoltán, Losoncz Alpár, Lovas Ildikó könyveit.

8 Szepesi Dóra tudósítása

Legközelebb majd sikerül

Igen korán, tizenkilenc éves korában lett író, az Új Írás közölte novellaciklusát. Hatalmas klasszikus írók hordozták a tenyerükön, irtó sikkes lett, az utcán felismerték, szerepelt néhány tévéműsorban (persze mindenki azt az egy adást nézte).

10 Lackfi Jánost Koncz Tamás kérdezi

Állat is, angyal is

Talán fülfetisiszta lennék? Egy biztos, miközben dolgoztam a regényen, csak úgy röpdöstek köröttem a fülek. Rátaláltam Déry Tibor *A fületlen* című krimijére, valaki meg kapásból megemlítette nekem a római katona fülét levágó Szent Pétert.

13 Szász László könyvajánlója

Totális színház

Mostantól a kultikus helyet egy emlékezetes kiadvány örökíti meg: a *Csíksomlyói passió* összefoglaló címen ismert monumentális szabadtéri előadás súlyos, képi és szöveges emlékezetét rögzíti.

19 Szepesi Dóra könyvajánlója

A megismerés korlátai

A „bevezető fecsegés” után nyolc fejezet következik, életről és halálról, alkotásról és kudarcról, arról, amit megérthetünk és amit sohasem érthetünk meg. Mihez kezdenénk, ha holnaptól ezer évig élhetnénk? Hogyan ad értelmet az ember saját, pillanatnyi létének az földi élet végtelen folyamatában?

ÚJ KÖNYVPIAC

Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

Felelős kiadó: Lafferton Kálmán

Kiadja: Lafferton és Társa Kft.

Szerkesztőség:

1043 Budapest, Bocskai u. 26.

Tel.: (30) 871-9620, Fax: 274-8745

E-mail: ujkonyvpiac@ujkonyvpiac.hu

Honlap: www.ujkonyvpiac.hu

HU ISSN 1215-5551

**Meghitt karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet kívánunk!**

Tisztújítás után

Gál Katalint, az MKKE elnökét Lafferton Kálmán
kérdézi

Az Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése (MKKE) januári tisztújítása óta nem telt el egy év, vissza van még a karácsonyi könyvforgalom, de talán még sem korai, hogy az új összetételű elnökség megszabta irányokról, az elért eredményekről kérdezzetek.

Mivel hosszú évek óta tagja vagyok az elnökségnek, folyamatos áttekintésem van arról, hogy mi történik a szakmában. Szerintem csak az elnökség összetételében történt nagyobb arányú változás, amúgy minden megy tovább nagyrészt azon a nyomvonalon, ahol korábban is, de némi korrekcióval, mert megváltoztak a külső-belső körülmények. Az egyik ilyen külső körülmény, hogy eltűntek a külső pénzforrásaink. Az NKA-tól, a MASZRÉ-től, az MKA-tól, a felsőoktatási szakkönyvtámogatástól érkező pályázati pénzek mostanra lényegében megszűntek, miközben meg kell állnunk a lábunkon és változatlanul megrendezzük a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivált, az Ünnepi Könyvhétet vagy a Frankfurti Könyv-

vásárt. Valamennyi támogatást innen-onnan össze tudunk kalapozni, de ez már nem az az „aranykorszak”, amikor biztosan számolhattunk a működésünkhöz szükséges pénzzel. Azzal is szembe kellett néznünk, hogy nagyon durva veszteségeket szenvedett el a könyvszakma a tönkrement cégekkel, akik elsősorban a kis vállalkozásokat rántották magukkal. A nagy cégek kompenzálni tudták a keletkezett hiányokat. Az Alexandra csődje nagyon nagy pofon volt...

...túl van már rajta a könyvszakma?

Nem vagyunk még túl. Szeptember elején volt egy szakmai beszélgetés a Petőfi Irodalmi Múzeumban, ahol L. Simon László országgyűlési képviselő KSH statisztikákra hivatkozva elmondta, hogy az elmúlt három évben több száz könyvkiadással foglalkozó vállalkozó ment tönkre. A különféle specializálódott kiadók, például a tudományos és szakkiadóknak ugyancsak folytatják az agóniájukat, Gyurgyák János, az Osiris Kiadó igazgató-főszerkesztője drasztikusan csökkenő példányszámokról beszélt az előbb említett fórumon. Az általuk

megjelentetett könyvek kiadásához sok pénzre volna szükség, de a korábbi források java része eltűnt, illetve nagyon lecsökkent. De átalakult a szakma struktúrája is. A kis kiadók nem jutnak elég lehetőséghez, ám a közepes méretű kiadók is megszenvedik a mostani helyzetet. Nem kicsit, hanem nagyon. Ráadásul adótörvényi szabályozatlanság miatt számos könyvkiadót súlyt iparűzési adó meg nem fizetése miatt kirótt bírság.

Egy ilyen helyzetben, ahol ennyire megváltoztak a külső és belső feltételek, hogyan tudta megmutatni magát a könyvszakma az idei áprilisi könyvfesztiválon?

Szerintem várakozáson felül jól sikerült a könyvfesztivál. Összesen 160 magyar standon mutatták be újdonságaikat a könyvkiadók, 100 külföldi és 400 magyar író, tudós, művész vett részt a budapesti seregszemlén, ahol több mint 170 színvonalas program közül válogathatott a nagyközönség. Az idei évben Daniel Kehlmann, neves német író kapta a Budapest Nagydíjat, Szerbia pedig díszvendégként bemutatta a könyvkiadását.

Jövőre ki a nagydíj várományosa, illetve ki lesz a díszvendég?

Egy igazi könyves fenegyerek, Karl Ove Knausgard norvég író és reményeink szerint Norvégia lesz a díszvendég. Mivel jövő októberben Frankfurtban is Norvégia lesz a díszvendég, még nem érkezett hivatalos elfogadó nyilatkozat a norvég könyvszakmai egyesülettől.

Hogy sikerült a könyvhét, terveztek-e változtatásokat a rendezvény lebonyolításában?

Kénytelenek leszünk, mert jövő júniusra szétverik a Vörösmarty teret. Ugyanakkor nem rendezhetjük meg a könyvhétet a bazilika előtti téren sem, ahol korábban már voltunk. Ezzel a problémával a nyár végén felkerestük az V. kerületi polgármestert, aki az Ünnep Könyvhét helyszínének felajánlotta a Duna Korzót, amit köszönettel elfogadtunk. Ez a Vígadó és a Március 15-e tér között húzódó Duna-part. Ez már önmagában hozzájárul a rendezvény megújításához. Fontos lenne a könyvpavilonok felújítása, ami nem egyszerű és nem olcsó mulatság. Keressük a sétányon a megfelelő helyet a színpadoknak is. A pazar látvány, a

Duna a Budai Várral, a Lánchíddal, az Erzsébet híddal remekül fogja emelni a rendezvény színvonalát. Ha beválik a helyszín, akkor reményeim szerint a Vörösmarty térrel összekötve később is tervezhetünk vele.

Hogy alakult idén az MKKE taglétszáma, sikerült a tagok számát növelni?

Sikerült, több mint húsz új szervezet lépett be, aminek köszönhetően jelenleg 124 cég alkotja az egyesületet. Nagyon örülök, hogy ezek között szép számmal találhatók határon túli könyvkiadók.

Melyik nagyobb nemzetközi könyvvásáron képviseltette magát az egyesülés?

– Az MKKE kizárólag Frankfurtban állít standot. A Publishing Hungary szervezésében évről-évre jelen vagyunk a lipcsei és a bolognai könyvvásáron. Fontos lenne a jövőben a londoni könyvvásáron is megmutatni magunkat. Ezen kívül a tagjaink egy része rendszeresen részt vesz a marosvásárhelyi és a belgrádi könyvvásáron is. Örömmel újsághalhatom, hogy jövőre díszvendégek leszünk a szülői nemzetközi könyvvásáron, majd

mi láthatjuk vendégül a közeljövőben a koreai könyvkiadást a budapesti könyvfesztiválon.

Az eddigi könyvforgalmi adatok ismeretében milyen évre számíthat a könyvszakma?

Az idei év első tíz hónapja alapján a nagy hálózatok képviselői diszkrét forgalom növekedést várnak. A karácsonyi forgalmat nem merték előre megjósolni, de a januártól-októberig mutatkozó eladási számok bizakodásra adhatnak okot. Köztudomású, hogy az egész évi forgalom szempontjából a karácsonyi könyveladás mindig is meghatározó, nem lesz ez másként idén sem, de erről majd csak utólag lehet nyilatkozni.

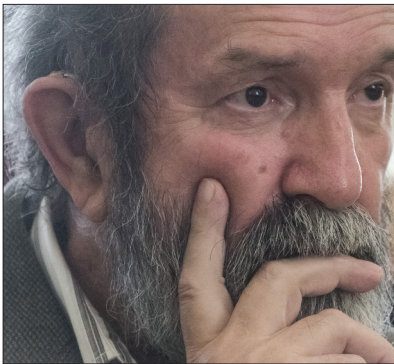
Jövő évben mire kívánjátok helyezni a hangsúlyt, mik főbb terveitek?

Szeretnénk tovább növelni a taglétszámot. Fontos, hogy minél több kiadó tömörüljön az egyesülésbe, mert akkor még erőteljesebben tudjuk képviselni a könyvszakma érdekeit. Alapvető feladatunk a kis kiadók megmentése, akik a könyvszakma átstrukturálódása és az Alexandra csődje miatt elvesztették árbevételüknek több mint a felét és ezáltal rendkívül nehéz helyzetbe kerültek. Nagyon fontos lenne a számukra anyagi támogatást kiharcolni, hogy ne vesszen el az a szellemi tőke, amivel ők rendelkeznek.

Mit gondolsz a papíralapú könyvkiadás jövőjét illetően?

A szakkönyvkiadás területén komoly műhelyek agóniájának lehetünk tanúi, pedig kiesésük pótolhatatlan szellemi veszteség. Nem vesztettem el az optimizmusomat, de a körülmények nem hasonlítanak az induláskori „aranykor-szakra”, amikor a férjemmel, Vince Gáborral belevágtunk a könyvkiadásba. Talán nem is racionális ez az optimizmus, ezért inkább reménynek mondanám.

Átadták a nagydíjat

Menczer Tamás államtitkár köszöntője

„A művészet, a kultúra és az irodalom olyan helyekre is el tud jutni, úgy tudja megszólítani az emberek szellemét és szívét, ahogyan semmi más nem. Ezért is tartozunk különös hállával azoknak, akik a kultúrát képviselik, akik a kultúrán keresztül öregbítik Magyarországot hírnevét a világban, ezért tartozunk hállával azoknak, akik segítenek abban, hogy amit magunkról gondolunk a világban, azt mások is megértsék.” – kezdte Vickó Árpád méltatását az államtitkár.

„A műfordítóink áldozatos munkája teszi ugyanis lehetővé, hogy a világszínvonalú magyar irodalom ne maradjon meg a ránk jellemző nyelvi elszigeteltségben, hanem elfoglalhassa méltó helyét a világirodalomban. A Balassi Műfordítói Nagydíjjal fejezzük ki, mennyire nagyra tartjuk azokat a műfordító teljesítményeket, amelyeknek köszönhetően a külföldi olvasók saját anyanyelvükön ismerhetik meg a klasszikus és kortárs magyar irodalom kiváló alkotásait.” – folytatta Menczer Tamás.

Októbertől a nyugat-balkáni országokat felölelő kulturális évadot, jövőre pedig koncentrált kulturális megjelenést tervezünk Dél-Koreában, Japánban és Izraelben. Ezen programsorozatokkal tud megmutatkozni a magyar művészeti, szellemi élet, ami erősíti a közös érdekek és értékek megtalálását, támo-

gatja külpolitikai és külgazdasági céljaink megvalósítását is – mondta el az államtitkár.

A Balassi Műfordítói Nagydíj egyfajta életműdíj, amely figyelembe veszi a jelöltek által lefordított művek mennyiségét és irodalmi értéket. A díjjal egyidejűleg 3500 euro anyagi megbecsülés jár.

Tolnai Ottó költő laudációja

A műfordító tevékenysége hasonlatos a japán rizstermesztők munkájához: „Japánban volt alkalom látni, hogy mennyire egységesek, akárha valami égi vízmérnök rajzolta volna ezeket a bizonyos csatornarendszereket, és mégis mennyire egyéniek, hogy úgy mondjam, háztájaiak ugyanakkor. Szerettem nézni, ahogy a rizstermesztő földművesek felgörgetik súlyos nagy köveiket, ráengedik a hegyi patakok vizeit a földjeikre, majd visszagörgetik őket, kisebb réseiket saját gönceikkel, gúnnyájukkal dugaszolja el.” – kezdte laudációját Tolnai Ottó. Majd sorjázni kezdte a már lefordított magyar írók, költők – Petőfi Sándor, Ady Endre, József Attila, Radnóti Miklós, Babits Mihály, Illyés Gyula, Ottlik Géza, Cseres Tibor, Juhász Ferenc – műveit, amelyek nem kis tekintélyt szereztek a magyar irodalomnak Szerbiában.

Tolnai elmondta, hogy bár fiatal korától ismeri Vickó Árpádot, egy interjúból ismerte meg jobban az élettörténetét. Vickó apja újvidéki magyar fakereskedő volt, amikor

összekevertek feleségével, szerbül beszélgettek, majd édesanyja kis idő alatt megtanult magyarul. Vickó Árpád magyar elemibe és szerb gimnáziumba járt. 1976-tól napjainkig nyolcvan könyvet és tizenhárom színpadi művet fordított le, ezért nem könnyű áttekinteni a fordításait. Hamvas Béla, Konrád György és Végel László fordításaival lett az egyik legtekintélyesebb újvidéki fordító – jegyezte meg Tolnai, majd Vickó fordításaiból közül három kötetet külön is kiemelt: Szerb Antal *Utas és holdvilág*, Örkény *Egyperces novellák*, Polcz Alen Asszonya *fronton* című művét.

A kétezres évektől egyre jobban kezdett kötődni Vickó Esterházy Péter regényeihez. „Figyeltem, hogyan hangolódik rá az Esterházy-szövegek bájosan bravúros, ugyanakkor matematikai pontosságú, hideg kombinatorikájára, cseleire, hogyan válnak narkotikum-má számára az Esterházy-kötetek.” – emlékezett vissza Tolnai Ottó. De arról nem szabad megfeledkeznünk, hogy fordított Jászi Oszkár, Bibó István, Szűcs Jenő, Kiss János, Eörsi István, Kertész Imre könyveket is.

A magyarországi szerzőkön kívül a vajdasági magyar irodalmat is folyamatosan fordította: Gion Nándor, Tolnai Ottó, Németh István, Herczeg János, Böndör Pál, Faragó Kornélia, Szombathy Bálint, Sebők Zoltán, Losonc Alpár, Lovas Ildikó könyveit.

A Balassi Műfordítói Nagydíj

A Balassi Műfordítói Nagydíj adományozásának célja, hogy magyar állam ezzel a díjjal is kifejezze elismerését azokért a műfordítói teljesítményekért, amelyeknek köszönhetően a külföldi olvasók saját anyanyelvükön megismerhetik a klasszikus és kortárs magyar irodalom kiváló alkotásait. Hasonló rangú díj jelenleg nincs a szakterületen, ezért várható, hogy az további jelentős teljesítményre ösztönzi az irodalmunkat fordító külföldieket.

A Balassi Műfordítói Nagydíjban (lakhelytől függetlenül) az a külföldi műfordító részesülhet, aki teljesítményével, a lefordított művek minőségével és mennyiségével hírnevet szerzett a magyar irodalomnak, és szakmai tevékenysége széles körben ismert, hiánypótló. Az értékelésnél figyelembe vehető, ha a díjazandó személy segíti az ifjabb fordítógeneráció szakmai fejlődését.

A tervezett díj azon műfordítók tevékenységét ismeri el, akik magyar irodalmat fordítanak idegen nyelvre. A műfordítók magas színvonalon végzett munkája alapvető követelménye annak, hogy létrejöjjenek azok a

műalkotások, melyeknek bemutatásával és népszerűsítésével, külföldi olvasók közötti terjesztésével megvalósulhat a kulturális diplomácia egyik legfőbb célkitűzése a pozitív országimázs-építés. A műfordítás komoly ismereteket igényel, nem csupán fordítás, hanem az eredeti szerző hangjának lehető legpontosabb megszólaltatására vállalkozik az adott nyelven. Hasonló elismerés eddig nem létezett, pedig számos műfordító van, aki évek, évtizedek óta végzi áldozatos munkáját a magyar irodalom külföldi megismertetéséért. Munkájuk teszi lehetővé, hogy a világszínvonalú magyar irodalom ne maradjon nyelvi elszigeteltségben, hanem elfoglalja méltó helyét a világirodalomban. Kormányzati cél és adósság törlesztése, hogy az írók mellett az őket tolmácsoló műfordítók tevékenysége is elismerésre kerüljön, ahogy teszik ezt más országok is (oros, német, kínai, cseh, amerikai stb. műfordító kapott már elismerést az év legjobb magyar irodalmi fordításáért).

A Balassi Műfordítói Nagydíj pénzdíjas, és ha a szeptember 30-i Jeromos napra (a műfordítás világnapja, Hieronymus, élet-

története, pannóniai vonat-kozásai) időzithető a díj átadása, az felhívja a figyelmet a magyar műfordítók tevékenységére is.

A díjazottak személyére a Publishing Hungary program kezdeményezésére a külföldi magyar intézetek, a külképviseletek és a Magyar Fordítóház Alapítvány bevonásával a Külföldi Magyar Intézetekért és Oktatási Kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár tesz javaslatot. A díjazottak személyét a Publishing Hungary programot felügyelő kuratórium hagyja jóvá

A díj egy oklevélből és 3500 euró pénzjutalomból áll. Az oklevél díszes kivitelben készül, tartalmazza a díjazott nevét és az adományozás évét.

Legközelebb majd sikerül

Szepesi Dóra tudósítása

Egy barátság és két szerelem regénye, zenés felárral, avagy a válási tanácsadó is ember. Vámos Miklós tizenegyedik nagyregénye, a *Legközelebb majd sikerül*, kilenc fejezetből áll, és a nyelv eszközeivel Beethoven egy-egy szimfóniájának szerkezetét, mondandóját, hangulatát, lendületét követi.

Nem is lehet véletlen, hogy a New York Palace Budapest (Boscolo) Róma termében, az október 12-i könyvbemutatón vendégfélépként koncertet adott a SÁRIK PÉTER TRIÓ. Dzsesszt játszottak, mégpedig Beethoven feldolgozásokat, a 9. és 7. szimfóniából.

Az Olvasás Éjszakáján mondta Vámos Miklós, hogy az Athenaeum Kiadótól szeretne nyugdíjba vonulni. Bár erre remélhetőleg sokára kerül sor, nem lehetetlen, hiszen idén már a második könyvét jelentette meg a kiadó. Szabó Tibor Benjámint igazgató, a bemutató elején elárulta, mindig szeretett volna Szabó Dani lenni, az a gyerekszínész, aki a *Lehetetlen* című műsor elején kijött a színpadra, elmesélt egy vicces történetet, majd lazán hátrafordult, intett és azt mondta: Függöny! Most is erre a hívó szóra lépett színpadra az est házigazdája és főszereplője, Vámos Miklós, (jól ismert akatáskájával), és a tőle megszokott közvetlenséggel egy stand upot adott elő – jutott is minden percre legalább egy derűltség! Előljáróban fölolv-

sott egy levelet, amelyet törzskávéháza asztalához kézbesített a pincér. (Borzalmas a személyzet, gyöngye a konyha, csapnivaló hely, de messze vannak egymástól az asztalok, ő ott jól érzi magát). Egy ismeretlen ember a következőt írta neki: „Kérem, ha ír, csak magyarul írjon. Se latin, se görög, se angol stb. Köszönöm, egy olvasója.” Elsőre szíven ütötte az üzenet, de rájött, hogy a *Hattyúk dala* című regényére gondolhatott az illető, amelyben 2000 év történetét meséli el, és ahogy haladunk visszafelé az időben, értelemszerűen előfordulnak idegen szavak... Szívesen megkérdeznék azonban a levél íróját, hogy a telefon, a fészbuk, az eke szavakat leírhatja-e? Majd megkérdezte a közönséget, emlékszünk-e még, mi volt az első szavunk? Az ő első szava így hangzott: tititá. De ez a szó nem a morze ábécéből jött, az igazság az, hogy az édesanyját a háború alatt egy barát-nője bújtatta, az ő férje volt Siki bá, ebből lett a tititá. Az első szó egész életre fontos útmutatás – vélekedett, érdemes megjegyezni. Ő a gyerekei első szavait sok fontos dologgal

együtt felírta, a lánya például, aki 1977-ben született, első megszólalásakor egész mondatban nyilatkozott: „Nem megy semmi.” A szocializmus sűrű kódében ez teljesen adekvát mondat volt. – tette hozzá.

Hogyan született ez a „zenés regény”, amelynek a borítóján is zongorabilentyűk vannak? Vámos gyerekkora óta szoros kapcsolatot ápol a zenével, volt otthon zongorájuk. A telt idomú, kontyos tanárnőt, aki állítólag híres zongoraművésznek a rokona volt, a nagyszülők fizették. (Szívből utálta, mert a szép kottákat összefirkálta. Egyszer játszott nekik, fellépő ruhában, erős dekoltázzsal, sok púderrel ült a zongoraszékre. A pianó nem lett felhangolva, a szék recsegett, miközben mazurkát játszott, a botrányt fokozta, hogy elszakadt egy húr...) Megtudtuk, a sznobokat, mint amilyen az édesanyja is volt, azért szereti Vámos, mert szeretik a művészetet, csak nem értik. („Elmehetnénk apáddal egy fincsi koncertre, a Zeneakadémiára, meghallgathatnánk egy Beethovent, egy ötödiket, Tatatatamm!”) Kezdetben nem is író, hanem

FOTÓ: ERDÉLYI GÁBOR

rocker akart lenni, beatzenész. Berki Tamással (akiből óriási jazz énekes lett) ketten alkották a Gerilla együttest, középben csereszabatosan lányok váltották egymást. Volt is egy pillanat, amikor úgy nézett ki, a zenénél marad, nem így lett. Viszont ezelőtt 6-7 évvel újra feléledt benne a vágy, hogy rendszeresen megtanuljon gitározni, vett egy gönyörű fekete gitárt, és Bornai Tiborral (Dránival) együtt elkezdtek gyakorolni. Megtanulták Vivaldi *A négy évszak*ából a Tél tétel Largoját, írt rá szöveget, fel is léptek. Az Európa Kiadó megjelentetett egy könyvet, rock dalszövegekkel, főleg Beatles számokkal, magyar költők, köztük Vámos Miklós fordításában. Ennek a bemutatóján Bornai beszélgetett vele, majd előadták a *Paperback writert*, a „Ponyvaíró”. Bevallása szerint ő is az – de ez a címke az angolszásznál (nem úgy, mint nálunk) nagy dicséret, azt jelenti, annyira veszik a könyveit, hogy puha fedéllel is ki kell adni.

Igen korán, tizenkilenc éves korában lett író, az Új Írás közölte novellaciklusát. Hatalmas klasszikus írók hordozták a tenyerükön, irtó sikkes lett, az utcán felismerték, szerepelt néhány tévéműsorban (persze mindenki azt az egy adást nézte). Debütálása éppen a könyvbemutató épületében történt, ahol akkoriban a Szépirodalmi Könyvkiadó, a

Magyar Hírlap, az Új Írás, Vámos anyalapja és a Hungária Kávéház működött. Ez utóbbiban lehetett kapni „írószendvicset”, ez volt a legolcsóbb, egy kibővített vajás kenyér. Első regénye, a *Borgisz*, meghívásos regénypályázatra készült. A cím egy nyomdai betűméret, a 9 pontos betű neve, úgy érezte, ez valami nagyon furcsa. Többen azt gondolták, hogy egy jugoszláv partizán neve... A regény kilenc fejezetből áll, minden fejezet egy hónap története, főszereplője a 18-19 éves Najn Iván, az ő nyomdában eltöltött 9 hónapját írta meg. Most, a pálya vége felé úgy gondolta, eltert egy élet, érdekes lenne megnézni, mi lett ezzel a figurával, aki jogi karra járt, akárcsak maga a szerző. Vámos beszélt életének egy rejtelmes fiókjáról, arról, hogy sokan kérnek tőle élet-halál kérdésben magánéleti tanácsot. („Értem az ő gondolkodásukat, én az egész országot félrevezettem a televízióban azzal, hogy hallgattam, ott ültem, és ugye aki hallgat, az okos...”) Az új regényben Najn Ivánból Nagy Iván lett, egy olyan figura, akihez vadidegenek fordulnak válási tanácsért. Barátai elviszik egy Basszuskulcs nevű romkocsmába, ahol valaki a születésnapját ünnepli. Nagy Iván hangmérnök, kicsi, törekeny, bemutatják egy hórihorgas filmírónak, a neve Kiss Iván, és éppen zenéről akar filmet

írni... A szerző maga is mindig nagyon szeretett volna zenéről írni; ahogy Mendelssohn mondta, mert a zene olyan bonyolult dolgokat tud elmondani, aminek elmondásához a szavak nem elég pontos eszközök. Vámos, saját bevallása szerint betegesen irigyli a zenészeket, legszívesebben sikeres karmesterként töltötte volna az életét, de hát író lett. A regény szerkezete egy hirtelen támadt ötlet alapján született meg. Ha a *Borgisz* 9 hónap története volt, ez legyen 9 évé, – gondolta, amelyben minden fejezet egy év, és mindegyik egy Beethoven szimfónián alapul. Próbálta a zenét imitálni szavakkal, nagyon jó volt vele játszazodni. A fejezeteknek 4 alfejezete van, ezek a tételek, (a 6. szimfónia 5 tételből áll). Elárulta azt is, hogy írás közben a tételeket hallgatta, – és próbált ezekhez igazodni: ha azt szeretné, hogy lassítsanak az olvasásban az olvasók, lassítani fognak, ha azt hogy gyorsítsanak, gyorsítani fognak, és lesz, amikor megállnak. Természetesen olvasás közben is lehet hallgatni a megfelelő zenét. A regény lapjain Beethoven életéről sok minden feltárul, már a könyv címe is, a *Legközelebb majd sikerül* például Beethoven idézet. Akkor mondta ezt, amikor a zenekar hamisan játszott. Néhány hamis hang nem zavarta, viszont a lendület nagyon érdekelte. Meglepő módon, ragaszkodott hozzá, hogy maga vezényeljen, s ha azt akarta, hogy halkán játsszon a zenekar, leguggolt, ha erőteljes hangzást szeretett volna elérni, hadonászni kezdett, ha fortissimo-t, fölugrott. A legfontosabb sikerét a 9. szimfóniával aratta, ennek előadásához annyi zenész kellett, hogy a legnagyobb színpadon sem fértek el. A színházterem oldalsó folyosóin is ültek, két alkarmesterrel dolgozott.

Az est második felében következtek a megdzsesszesített Beethoven zenék Sárk Péterekkel. Ráadásaként – a közönség közreműködésével – az *Örömdát* is előadták, majd az olvasók, a bemutató végeztével hosszú sorokban vártak a dedikálásra.

FOTÓ: MOLNÁR MIHÁLY

Állat is, angyal is

Lackfi Jánost Koncz Tamás kérdezi

Az emberélet útjának elején is el lehet tévedni, de az vesztődik el csak igazán, aki saját magát sem ismeri. Lackfi János regénye, a *Levágott fül* a választott és elkerülhetetlen tévutakról, buktatókról szól – a szerzőt az új kötetéről kérdeztük.

A Levágott fül oldalain két, gyökeresen eltérő életút fut egymás mellett – megismerhetjük Lilit, a szókimondó vak lányt, és osztálytársát, Zalánt, akit egy talált levágott fül ránt bele egyre vadabb kalandokba. Hogyan választotta a két karaktert, miért ők lettek a regény hősei?

Először a levágott emberi fül motívuma volt meg, mint ami egy nyugalmas életet kibillenthet sarkai-ból. Mit kezdjünk vele? Nyomozunk? Jelentsük? Elássuk? Kiszárít-suk? Archiváljuk? Lefagyasszuk? Kutyának dobjuk, felejtjük el? A kamasz-karakter, aki a fület megtalálja, a maga belső viharaival sokkal izgalmasabbnak tűnt, mit egy felnőtt, aki vágyik az izgalomra, de már tudatában van vesztenivalóinak. Már ha átlagos felnőtt. Mert egy alvilági karakter esetében ez a fül-lelet nem is túl nagy szám. A vak lány figuráját részben Jim Jarmusch

Éjszaka a földön című filmjének Béatrice Dalle-alakította karaktere szülte. Igazi nem-látó amazon, aki látott már pár csatát, és nem kér a „nem-beteg” társadalom pátyolgatásából.

Tény az is, hogy tudtam nem magamból dolgozni, saját vér nélkül üres elméleteknek, afféle papírkutyáknak éreztem volna a szereplőket. Úgyhogy haragjuk az én dühösködéseim megfogalmazása. Viharos szülőkapcsolataikba tettem saját vívódásaimból. Életszeretük gyökere bennem van. Kétségbeeséseik, kíváncsiságuk, fájdalmaik, örömeik, vágyaik, szégyeneik, félelmeik mind megtalálhatók nyomokban énnálam. Viszont sok kamasztörténetet gyerekeim vagy ismerős diákok múltjából horgásztam, mint például a fogkefével intim kapcsolatot létesítő, majd erről óvatlanul fotót küldő, és gimi-szerte elhí-

resülő lány sztoriját. Az érett anyukákra vadászó apukának is van köze valóságos személyhez. Az összeküvés-hívő komputerzseni gyereket jó pár internetes leletből gyúrtam össze...

A történet kapcsán David Lynch *Kék bársony* című thrillere jut eszembe: a főhős, az eminens egyetemista is egy levágott fület talál, és magánnyomozása dekadens helyekre, életveszélyes helyzetekbe sodorja. Látta a filmet, hatott ez a regényre?

Ifjúkoromban láttam, és először alighanem öntudatlanul bukkant fel agyamból az elfelejtett motívum. Aztán egyre jobban élveztem, hogy remixet készítek, mai (képzelt közeljövőbeli) magyar helyszínekre áthelyezve a fül vezérelte ámokfutást.

Korábbi nagyregénye, a 2007-es *Halottnéző* visszaköszön az új

könyvben? Én abban is találtam egy szörpamacsos fület, igaz, nem levágottat.

Talán fülfetisiszta lennék? Egy biztos, miközben dolgoztam a regényen, csak úgy röpdöstek körültem a fülek. Rátaláltam Déry Tibor *A fületlen* című krimijére, valaki meg kapásból megemlítette nekem a római katona fülét levágó Szent Pétert. És a büntény regénybeli feloldása is egy zsámbéki rendőrségi ügyből jön, melyet korábban megírtam dráma-jelenetként, s most rájöttem, hogy hoppá, nagyon idekíváncsozik! Nemrég Johanna lányom hozott Bécsből egy Van Goghról elnevezett levendulaszappant, kibontottam, és egy fül lenyomata volt belepréselve, amiről az ajándékozó sem tudott.

Zalán példás előéletű gimnazistaként kezdi – ministrál, gondozza kistestvéreit – bár kissé unatkozik. Aztán, ahogy a fül hozzakerül, átalakul személyisége, botrányvideót készít saját apjáról, bűnügyekben vesz részt, messze sodródik énjének korábbi kereteitől. Hogyan változhat meg ennyire valaki néhány héten belül?

Tőle kell megkérdezni, szerintem a lefojtott indulatok szabadulnak fel benne. A sok jegelt harag, a sok belül kavargó kérdés robbantja világát. Egyik pillanatban jó vagyok, a másokban rossz. Hogy is van ez? Szabad titokban bűnözni, és példás életet színlelni? Vagy nyilvánosan rossznak és titkosan jónak lenni? A srác keresi a válaszokat, a feloldásokat, és sokszor nem találja azokat vagy nem éri be velük. Bele is gabylyodik a saját, sebtében hozott döntéseibe.

Lili története realisabb, ő családi

tragédia – édesanyja elvesztése – majd egy betegség révén formálódik; Lili elszenvedti, Zalán választja a sorscsapásokat. Mit üzen egymásnak ez a két életút, miért kerülnek párba, párhuzamba?

Lehet, hogy a szélsőségesen eltérő életutak közt nincs is akkora különbség. Hisz mindkettejükből könnyen kibújik az állat is meg az angyal is. És végül mindketten döntenek valami általuk választott jó, egyféle értékes túlélés mellett, bár a fájdalmak így se megspórolhatók. Zalánt vonzza, hogy Lili milyen erős, Lili meg folyton próbára teszi a fiút, mert tutyimutyinak tartja. Egyszerre vonzzák és taszítják egymást.

A szimultán vezetett történetek ellenére nincs igazi kapcsolat a két karakter között. Miért tartotta külön mederben történetüket?

Nem akartam bulizós-szerelmes-ismerkedős kamaszregényt csinálni, annyi van belőle! Mindent lehet persze izgalmasan, de ez egyáltalán nem vonzott. A kihívás érdekelt, hogy lehet-e a szerelemtől áttételesen beszélni, úgy, mintha a két felet fal választaná el. Például nagy kedvencem, Orhan Pamuk járt el így *Az ártatlanság múzeumában*. Ott hosszú évtizedekig pácolódik a pár a szerelemben, mely hihetetlen színesen bontakozik ki, miközben konkrét közeledés szinte alig történik. Mindkét szereplőmet van, ami viszsztatartsa a közeledéstől, küzdenek saját vadságukkal, a szülői mintákkal is. Egyszerre szabadszájúak és idealisták. Úgyhogy a szerelem inkább kérdőjel marad, de nagyon erős kérdőjel. Mint Kőműves Kelemenné hamvai, talán láthatatlanul egyben tartja a regényt.

Kellett speciális háttértudás ahhoz, hogy egy vak kamaszlány helyzetéből mutassa be a világot?

Egyfelől számos, vakokkal készült interjút olvastam, merítettem belőlük illő tisztelettel. Másrészt igyekeztem nem kímélni magamat. Nagyon szeretek látni, habzsolni a látványokat, próbáltam, minél inkább ennek elvesztésében élni. Kihasznaom-e eléggé, hogy látok vagy automatizmusnak veszem? Törvényszerű, hogy épp most írtam erről, mikor lassan olvasószemüvegre lesz szükségem. Persze nem jártam hónapokig bekötött szemmel, mint egy vak szerepre készülő színész, de belül ilyesmit éltem át, próbáltam rápörögni a tapintásokra, ízekre, szagokra.

Milyen olvasóközönségnek szánta a *Levágott fület*?

Egy gimnazista már felnőtt-könyveket olvas, ha olvas. Úgyhogy a tizennégy évestől a százévesig terjedő korosztályt céloztam be. Ennél idősebbek kamasz felügyelete mellett olvashatják. A publi mindannyiunkban ott van, többé-kevésbé bebörtönözve. Na, őt szólítja meg ez a könyv, azt remélem. Meg a többi részünket, amelyek nem tudnak mit kezdeni ezzel a zsványnyal.

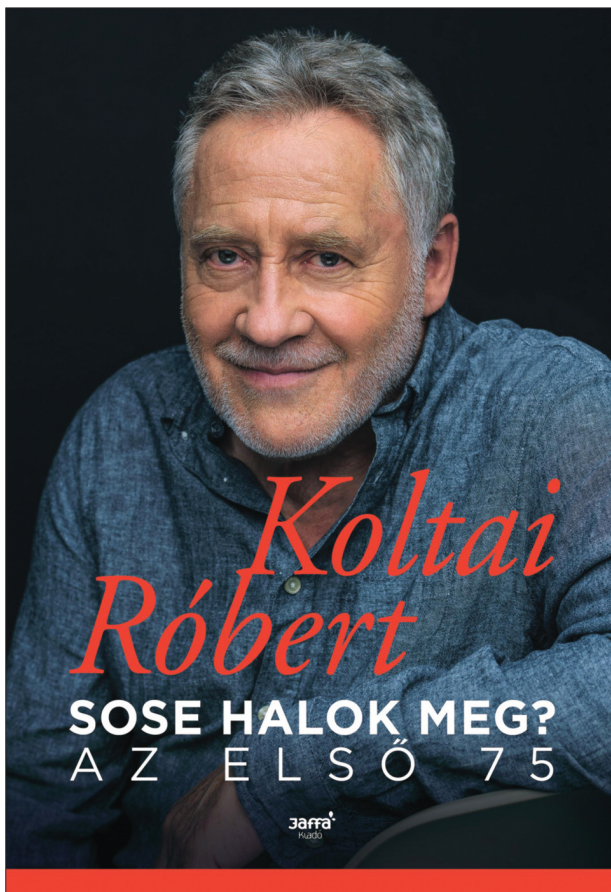
Tervezi a folytatást is?

Sose mondjam, hogy sose... A következő, készülő regényem sokszólamú lesz, felnőtt szereplőkkel. És az utána következő hosszúp prózákból is kimarad Lili és Zalán, ez biztos. Hogy bumerángxént becsapódnak-e újra évek múltán, azt nem tudom. Egyik olvasóm sajnálta, hogy nem követheti tovább a sztorit.

Színész. Láttató művész.

Nemcsak az igazat mutatja meg, hanem a valódit.

Az idén 75 éves Koltai Róbert a *Sose halok meg?* című könyvében vall önmagáról, a világról és „szenvédélyes létezési formájáról”, a színészetéről. Arról az ötven évről, amit színészként, rendezőként a színpadon töltött. Felidézi azokat a szerepeket, amelyek „pofon csapták”, és igazi színésszé tették, olyanná, aki egyik pillanatban sír, a másikban nevet. Visszaemlékezik a gyerek- és iskoláskorára, a főiskolai éveire, a kaposvári évekre, ahol minden elkezdődött a mára már legendává vált Csiky Gergely Színháznál. Aztán a folytatásra. Filmekre és színdarabokra, kudarcokra és sikerekre, pályatársakra és példaképekre, barátokra és szerelmekre. Teszi mindezt kifogyhatatlan energiával, vérbeli színészhez méltó beleéléssel és életörömmel, hol hársányabb, hol finomabb, de mindig ellenállhatatlan humorral. A kötet végén található képmelléklet fotóin pedig életre kelnek az olvasottak, és alakot kapnak az érzelmek.

„Színművészeti főiskolás koromban történt velem, hogy nyaranta eljártam dolgozni, mert kellett a pénz, és színházba játszani nem hívtak a kutya se, ezért az egyik nyáron az üvegesekhez álltam be cipekedni. Ők persze nem hitték el, hogy színésznek készülök. Vittük a nagy táblákat ide-oda, de ha emelni kel-

lett, az erős és tapasztalt segéd munkások mellett én labdába sem rúghattam. Cúnyoltak is eleget: „A Művész Úr!” Na, majd én megmutatom! – gondoltam, és amikor a Mester utcai közgáz előtt állt meg az autó – ahová anyukám járt egykor, és nekem ő járt az eszemben –, én is a kocsik végébe álltam. Kezembe rakták a hatalmas üveglapokat, és én meggörnyedve elindultam a járókelők közt az ajtó felé. Néhány lépés után azonban kioldódott a madzag, ami a két számmal nagyobb munkásnadrágomat tartotta, és a gatyámszűzni kezdett lefelé. Megállt a forgalom. A járókelők röhögőkoncertjét még ma is hallok...

Azóta is gyakran érzem magam így az életben, a színpadon vagy a kabarében: Mindkét kezemmel fogom a nehéz üvegtáblákat, vigyázok, hogy el ne törjenek, miközben a gatyám lassan a bokámra csúszik, és kilátszik az ülepem.”

Koltai Róbert

Csíksomlyói passió
MMA Kiadó, 2018, 224 oldal, 4800 Ft

Ha Csíksomlyóról szó esett, néhány évtizeddel ezelőtt az irodalomban járatos polgárnak Tamási Áron furfangos székye legénye ugorhatott az emlékezetébe: „azért vannak a barátok, hogy helyrehozzák nap nap után, amit az ördög elrontott.” Mostantól a kultikus helyet egy emlékezetes kiadvány örökíti meg: a *Csíksomlyói passió* összefoglaló címen ismert monumentális szabadtéri előadás súlyos, képi és szöveges emlékezetét rögzíti oly módon, hogy egyszerre a vallási, a nemzeti és iskolatörténeti hagyományok, kultúránk horizontján a néptánc, -dal, -költészet és színjátszás egymásba épülését is megrajzolja. A két Somlyó-hegy közti Nyeregben megvalósult egyszeri esemény legfőbb létrehozói részben élményeiről vallanak, részben szakmai magyarázatokkal egészítik ki a kiváltságos alkalommal óriási méretűre növelt és a tájba szervesült színpad látványosságait. (Szükség is van értelmezésre, mert aki csak a Duna TV adását követte, keveset foghatott fel a látvány bonyolult összetettségéből.)

A hely szellemét leghitelesebben képviselő Csaba testvér szólítja meg az olvasót a „szeretet misztériumának” nagypéntekre tekintő szavaival, és máris stíluszerűen csatlakozik hozzá az 1731-es bemutatóból kiemelt idézettel („mély szeretetnek bőséges folyamja”) a szakértő Medgyesy S.

Totális színház

Szász László könyvajánlója

Norbert; összefoglalja a magyar misztériumjátékok hagyományának és a megvalósult előadás lényegét: „az emberi élet és lelkiismeret alapvető kérdéseinek és az üdvösségtörténetnek szakrális, liturgikus és egyben népi stílusú, ...ősi és egyben modern irodalmi és népzenei megfogalmazása”. A rendező, Vidnyánszky Attila színpadközpontú elemzése rávilágít, hogy ez a totális élményszínház csak valamiféle egészen különleges együttműködéssel valósítható meg; nem csupán a Nemzeti Színház művészeinek alakítását kellett összehangolni a helyi (székelyföldi) néptáncgyűttesek, kórusok és zenekarok több száz tagjának egyszeri részvételével (négy nap alatt!), hanem a nagyon különböző stílusú szövegek nyelvezetét még a hely történelmi és kultikus szellemével is. Ez a 2018. augusztus 18-i, megismételhetetlen esemény, a Nemzeti Színház után a tájban kiterjesztve még súlyosabbá tette a Vidnyánszky védjegyének számító „foslánydramaturgia” koncepcióját. Az előadás fővonulatát a koreografált néptáncdalal egybe-komponált 18. századi ferences iskoladramák jelenetei képezik; a Jézus áldozatával szimbolizált lét olykor elviselhetetlen feszültségét az önálló színpadi státust hordozó mesemondó, Berecz András hivatott bizarr humorral oldani; Szócs Géza

Passió című (ugyancsak patchwork-technikájú) drámájának bevonása: a krisztusi sorsnak azokat a mozzanatait állítja reflektorfénybe, melyek korszakokként ismétlődnek a történelemben. Jézust éppen azok árulták el, mondja a szerző, „akkikkel csodát tett” – szavai a költő metaforikus és keserű vallomásaként hangzanak. Hasonlóképpen személyes hangú szövegeket tesznek közkinccsé a Jézust, Máriát, Pilátust, az apostolokat, Mária Magdolnát, a Sátánt, Ananiást, Júdást megszemélyesítő színészek, és Zsuráfszky Zoltán koreográfus.

Az önálló műalkotásokként is maradandó fotók még egy szeniális megoldásról tanúskodnak: Székely László díszlettervező, a rögtönzés kényszere alatt, a végtelen tájban kétoldalt hatalmas, megszagott vásznakat feszített ki, melyek így, a lenyugvó nap visszfényében a land art művészetnek is csúcát tükrözik. A kötet legszélesebb áttekintésű dolgozatában Szász Zsolt összefoglalja „a csíksomlyói szövegek professzionális feldolgozásának” korszakait; jelentős előzmény Kerényi Imre 1981-es rendezése: ő nem érthette meg ezt a bemutatót – ám előtte tiszteleg Vidnyánszky kötetzáró írása. A maga rendezéséről alázattal így vélekedvén: „Ez az egyszerűség nagyobb erény, mint a lecsiszoltság.”

Irodalmi ajánlatunk

Lethal White – Robert Galbraith – 5505 Ft

J.K. Rowling krimije a Cormoran Strike - sorozat régen várt negyedik része. Igényes, kortárs alkotás remek érzékkel a londoni szleng és az angol nyelv finomságai iránt. Persze eredeti latin közmondások vagy vers idézetek sem lepik meg a Harry Potteren edződött olvasót. 2012 nyár, London az Olimpiára készül. Billy, egy problémás fiatalember kér segítséget Strike-tól, és egy olyan gyilkosságra hivatkozik, amit még kiskorában látott. A történet ott folytatódik, ahol a harmadik kötet véget ért: asszisztense, Robin esküvőjével. Nemsokára megbízást kapnak nyomozásra magától a kulturális ügyekért felelős minisztertől, akit megzsaroltak. Robin és Strike érzelmei, magánéletük is fontos szerepet kapnak, utóbbi immár társ a nyomozó irodában. Majd Robin egy találkozóra sietve egy épp meggyilkolt tetemre bukkan...

Killing Commendatore Hb – Haruki Murakami – 6595 Ft

Egy harmincas portréfestő Tokióban elhagyja feleségét, és egy híres festő, Tomohiko Amada hegyi otthonában találja magát. Amikor a padlason egy korábban nem látott festményt fedez fel, rejtélyek láncolatát indítja el. A megoldáshoz egy olyan utazásban kell részt vennie, amely egy titokzatosan csengő harangot, egy Idea két láb magas fizikai megtestesülését, egy kifogástalan üzletemberrel való találkozást is felöleli. Szerepel egy koraérett tizenhárom éves lány, egy náci gyilkossági kísérlet a második világháború idején Bécsben, egy gödörben a művész háza mögött az erdőben, és egy alvilág, ahol Kettős Metaforák kísértének. A kortárs irodalom e mesterműve arra keresi a választ, hogy a saját múltunkkal történő szembenézés elhozza-e a nyugalmat, vagy csak még nagyobb fájdalmat okoz, bűvészként egyensúlyozva adagolja a szerelmet és a magányt, a háborút és a művészetet, de tisztelettel hajt fejet A nagy Gatsby előtt is.

Little Fires Everywhere – Celeste Ng – 3540 Ft

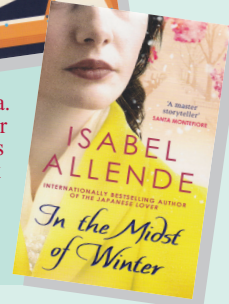
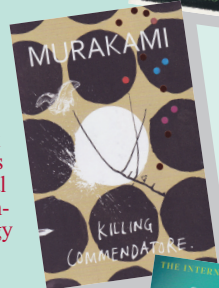
Shaker Heights Cleveland nyugodt, virágzó külvárosa, ahol a házak színétől a szabályos keresztutakon át a lakók sikeres életéig minden tökéletesen elrendezett. Itt él Mrs. Richardson négy gyermekével és ügyvéd férjével. Elena a környék mintalakója, helyi újságíró, és legfontosabb alapelve a szabályok betartása. Ebben az idilli kertvárosi buborékba költözik Mia Warren, a titokzatos fotóművész és egyedülálló anya, valamint tinédzser lánya, Pearl, akik a Richardson családtól bérelnek házat, de rövid idő alatt már nemcsak albérlők lesznek, hanem a szomszéd gyerekek életében is fontos szerepet kezdenek el betölteni. A rejtélyes múltú Mia azonban fel is bolygatja a gondos rendben élő közösség mindennapjait, amikor Richardsonék barátai egy kínai-amerikai kisbabát szeretnének örökbe fogadni. Váratlanul szembukás a gyermek igazi anyja. Drámai küzdelem kezdődik, amely megosztja a város lakóit, és végül Mia és Elena ellentétes oldalra kerülnek.

Roar – Cecelia Ahern – 5110 Ft

Harminc nő, harminc történet. Történetek tele nevetéssel, suttogással, kiáltással. Ezek a történetek érdekesek, okosak, szellemesek, igazi öröm olvasni őket. Nő vagyok. Hallgasd, ahogy üvöltök. Elképzeltél már egy másik életet? Valaha is álltál egy döntés előtt bizonytalanul? Volt olyan pillanod, amikor ordítani akartál? Ezek a nők a meghökkenítő, valódi történeteikkel támogatnak, bátorítanak, bennünket példáikkal. A Nő, aki lassan eltűnt, A Nő, akit a polcon tartottak, A Nő, aki visszatért és kicsérlette a férjét – fedezz fel harminc megható történetet, harminc nagyon is különböző nőtől. Cecelia Ahern az egyik legnépszerűbb, ír származású, kortárs regényíró. Mielőtt nekivágott az írásnak és a filmrendezésnek, újságírásból diplomát szerzett. Könyvei több mint 40 országban, 25 millió példányban kelttek el világszerte.

In The Midst of Winter – Isabel Allende – 2865 Ft

A Kísértház és a Japán szerető bestseller írója egy többgenerációs, gyönyörűen megírt regénnyel tért vissza. Ír küzdelemről, kitartásról és minden akadályt legyőző barátságról. A valaha volt legnagyobb Brooklyni hóvihar közepette váratlan barátság szövődik három ember között. Richard Bowmaster, a magányos egyetemi tanár hatvanas éveiben, összeütközik az okmányok nélküli, guatemalai bevándorló, Evelyn Ortega által vezetett autóval. Napjaink Brooklynjából a 70-es évek Chiléjébe és Brazíliájába utazunk, Allende csodásan szövi össze a szálakat emberségből, szenvedélyből és izgalmas történetmesélésből. Santa Montefiore írja Allendéről: Isabel egyenesen a szívéből ír szívünknek, és úgy érinti meg a szívemet, hogy gazdagabb leszek tőle.

A kötetek megvásárolhatók:

Librotrade Kft.

1173 Budapest, Pesti út 237.
Tel.: 254-0273 • Fax. 257-7472
E-mail: books@librotrade.hu
Honlap: www.librotrade.hu

Famulus Könyvesbolt

1137 Budapest, Újpest rakpart 5.
Tel.: 349-3656 • Fax. 288-0769
E-mail: famulus@chello.hu
Honlap: www.famuluskonyv.hu

Barta György–Kunszabó Anna–Tárkányi Ákos
Senki gyermekei
Szent István Társulat, 2018, 168 oldal, 1600 Ft

Lelki segítség

Kunszabó Zoltán könyvajánlója

Év vége felé, amikor elromlik az idő, meg karácsony is közeleg, elárasztják a médiát a hajléktalanokkal foglalkozó anyagok. Különösen így van ez ebben az évben. A közterületek életvitelszerű használatát tiltó új törvényről mindenkinek van véleménye. Már-már így tűnik, a hajléktalanok problémáinak mindenki a szakértője. Főleg azok, akik alig ismerik őket.

A vélemények özönében valódi sorsokat, tényeket kínál az a kötet, amely huszonhat hajléktalan ember élettörténetét mutatja be, szociográfiai hitelességgel, de olvasmányos módon. Az itt megjelent írások alapját adó interjúkat szociológus készítette, ám a szöveg magán viseli az irodalmi hajlamú társszerzők, szerkesztők keze nyomát is. A rövid szövegek tömörek, de lendületesek, sőt – ha szabad ilyet mondani – a maguk módján szórakoztatóak is. Hiszen gondos nyomozó munka eredményeit rögzítik, a kutatás tárgya pedig a nagy „miért?” – *Hogyan lesz valaki hajléktalanná?*

Egy biztos: senki sincs véletlenül az utcán. Az „életművész lázadó”

mítosza megdőlni látszik a kötet olvasásakor. Legtöbbjük már gyermekkorában elveszti a család biztonságát adó közegét, és „senki gyermekeiként”, elhagyatva szinte törvényszerűen válnak testi-, lelki- és szenvedélybetegké, áldozatokká vagy éppen elkövetők. Minden hajléktalan ember mögé nyugodtan odaképzeltünk valamilyen tragédiát, legtöbbször egy fájdalmasan felbomlott családot, de inkább többet. Hiszen hatalmas hátrányból indulva, jó minták híján saját családalapítási kísérleteik is rendre zátonyra futnak.

A kötet talán legnagyobb erénye, hogy nem felületes, szubjektív benyomásokat tükröz. A szövegek – talán szokatlan módon – csapatmunka révén készültek, a hajléktalanokkal való mindennapi együtt létezés eredményeként. A beszélgetések a munkatársak napi munkája közben, a Csak Egyet Szolgálat nappali melegedőjében készültek, amely az Új Jeruzsálem Katolikus Közösség fenntartásában működik. Egy olyan helyen, amely azért jött létre nyolc évvel ezelőtt, hogy az oda betérők

megtudják és megtapasztalják: Isten képmásaként végtelenül értékesek! Keresztény meggyőződésükből fakadóan vallják: az összetört ember belülről épül fel, talpra állásában legalább annyi, vagy inkább nagyobb szerepe van a lelki segítségnek, mint az anyagnak. Ezért igyekeznek minden – ahogyan ők mondják – vendégükkel személyesen foglalkozni, meghallgatni őket. A lelkipásztor munkatárs szobája előtt mindig van várakozó... ők igénylik ezt. Mint ahogy érdeklődés mutatkozik a keddi bibliaóra iránt is, természetesen teljesen önkéntes alapon. Ezen a helyen beigazolódik Jézus szava, aki szerint nem csak kenyér által él az ember, hanem az ige által is, a jó szó által, s minden szó közül a legérettebb az Isten szava. A Mestert követve valahogy így van jelen az egyház a legszegényebbek között évezredek óta, nem csak szezonális jelleggel.

Szeretetközösségből születtek ezek az írások egy szeretetteli helyen, bizalomteli baráti, testvéri beszélgetések jól kiérlelt gyümölcseként. A kötetet **Dér András** értő és erőteljes hajléktalanportréi teszik teljessé.

Megtanulni tanulni!

A legtöbb, amit tehetünk a gyere-
künkért, az az, hogy nem engedjük
elveszíteni a tanulási képességeit!
Ezt pedig úgy tudjuk megtenni, ha
hagyjuk, hogy vidáman, játékosan
fedezze fel ő maga a világot, és ha
kell, mutatunk neki olyan tanulási
eszközöket és módszereket, amelyek
az elménk működéséhez igazodnak,
nem pedig az elméjét akarjuk rá-
kényszeríteni értelmetlen szabályok
alkalmazására.

Okos a magyar, mindig is az volt. Mind az IQ-teszteken, mind a Nobel-
vagy egyéb díjak terén, népességünk arányához képest kimagasló
a különleges tudásúak száma. Azt hihetnénk, hogy az átlagos intel-
ligenciával születettek számára nem marad más, ha eredményeket
akarnak elérni a tanulásban, mint a végtelen, lélekölő „biflázás”, pe-
dig van olyan módszer, amellyel mindenki klasszissokkal gyorsabban
és maradandóbban sajátíthatja el a tananyagot.

Lantos Mihály egyetemi oktató, tanulás-módszertani tréner aktív életet él. Tanít, interjút ad, rengeteg meghívásnak tesz eleget, egyik szülői tájékoztatóról a másikra megy, aztán kezdi előlről... Elhivatott ember, akinek az a küldetése, hogy gyerekeket és felnőtteket tanít meg hatékonyan tanulni.

– Van erre igény?

– De még mennyire! Az iskolai oktatás – legyen bármilyen szintű – csak azt követeli meg, hogy elsajátítsd a tananyagot, de a módját már rád bízta. Ezzel a gonddal aztán magunkra is hagy, mély tisztelet azon iskolák-
nak, amelyek próbálnak megoldást találni. Szerencsére egyre több ilyen intézménybe hívnak meg előadást tartani az én tanulási stratégiámról, hiszen ez a helyzet egyaránt rossz a szülőnek, a pedagógusnak és legfőképpen a gyerekeknek.

– Te tudtál tanulni?

– Dehogy! Mindent elkövettem, hogy elkerüljem a tanulást! Én sem találtam benne élményt, ezért máshol kerestem. Színészkedtem, verset írtam, sportoltam, s bár mindezek hasznos tevékenységek voltak, de az iskolai előmenetelemet nem szolgálták.

Huszonhét évesen főiskolára jelentkeztem, és a korábbi iskolákhoz hasonlóan, ezt is tanulási stratégia nélkül szenvedtem végig. Csak az első diplomám megszerzésekor jöttem rá: a tudás rendkívül hasznos! Meg is jött a kedvem az ismereteim

bővítéséhez, már csak egy apróság hiányzott hozzá: meg kellett tanulnom tanulni!

– Így született meg a Lépéselőny®?

– Lényegében igen. A módszerem nem új találmány, az elme működésén alapszik. Tudományos tény, hogy a jobb és a bal agyfélteke nem szimmetrikusan működik. A bal a számokért, a logikáért és a rációért, a jobb a kreativitásért, az érzelme-
kért és a játékért felelős. Az óvodai jobb agyféltekés tanulást (épít, rajzol, játszik) az iskolában felváltja a bal agyféltekés (ül, és próbálja értelmezni a tananyagot). Ez önmagá-

ban nem lenne baj, hiszen bizonyos képességeket és készségeket más-
képp nem is tudnánk elsajátítani, de a jobb agyféltekét mintha ezek után számúznánk a tanulásból. A Lépéselőny® tanulási stratégia egyszerűen és gyakorlatiasan összeszedi azokat a hasznos eszközöket és módszereket, amelyekkel újra bekapcsolhatjuk mindkét agyféltekét a tanulási folyamatba.

– Már a harmadik könyved jelenik meg e témában...

– Az első tanulás-módszertani könyvem, a *Villámolvasás a gyakorlatban* azoknak szól, akik nagy mennyiségű információval dolgoznak, amit értő és maradandó módon szeretnének elsajátítani. A *Lépéselőny®* – *Tanulj meg tanulni!* című könyvemet gyerekeknek írtam, hogy praktikus eszközöket adjak nekik a tanulás nevű játékhoz. A *Tanítsd meg tanulni!* pedig már a szülőknak szól, hogy miként tudunk a gyerekünknek segíteni, amikor megreked a tanulásban.

– Te is szülő vagy?

– Sőt, már nagypapa! ☺

www.lantosmihaly.hu

Úgy gondolom, hogy a hatékony tanulás alapösztönével születünk, aztán ahogyan magunkra szedünk – néha erőltetünk – módszereket, meggyőződések, sztereotípiákat, úgy változik az agyunk használati módja is, és néha valóságnak véljük azt, hogy „az én agyam már nem úgy működik, mint régen!” – holott az igazság az, hogy nem úgy használom, ahogy régen.

Művészeti Díj

„Sehol a világon nem foglalkoznak ilyen intenzitással a kortárs művek taníthatóságával...”

„Az Aegon-díjhoz kapcsolódó tananyagfejlesztések eredményeként közel hatvan kortárs irodalmi alkotásról készültek tanárokat és diákokat egyaránt segítő oktatási segédanyagok, óravázlatok. A **Magyartanárok Egyesülete** és a **Magyar Irodalomtörténeti Társaság irodalomtanárai** olyan módszertani útmutatókat, elemzési, értelmezési szempontokat gyűjtöttek, amelyek segítségével a kortárs irodalmi művek könnyebben olvashatók, sikeresebben értelmezhetőek.

Ma sehol a világon nem foglalkoznak ilyen intenzitással a kortárs művek taníthatóságával, hiszen nem csupán a díjnyertes alkotás kap nagyobb publicitást, hanem egy-egy esztendőben a 10 legérdekesebb, az iskolai irodalomtanításban joggal beemelhető szövegekről is készültek, készülnek majd a jövőben is tanítást és megértést segítő oktatási segédanyagok.

A jelenleg elérhető óravázlatok két szempontból is újszerűek. Egyrészt konkrét munkatervet kínálnak egy-egy szöveg feldolgozására, másrészt az egyes szövegértelmezési, szöveg-elemzési szempontok, tanítási módszerek mintegy adatbázisként más szövegekkel való foglalkozáskor is használhatók.

Az értő olvasóvá nevelés útja az élményeken át vezet, azért az óravázlatok szerzői (maguk is gyakorló tanárok:) olyan ötleteket, a hagyományos és digitális eszközök használatával segített, megoldási javaslatokat gyűjtöttek csokorba, amely tanári is diák kincsestárként az iskolai munkában, az érettségire való felkészülésben, de akár a későbbi időkbën is értékadó és értékteremtő szerepet tölthet be az olvasók életében.”

Diószegi Endre
az **Ady Endre Gimnázium tanára**

„A magyaróra nem poros múzeum”
„Ahhoz, hogy érezzük, a magyaróra nem poros múzeum, hogy az irodalom nem valami régi, elévült dolog, **ki kell nyitni az osztályterem ajtaját a kortársak előtt** is. Nem árt, hanem használ a klasszikusoknak is, ha az újak párbeszédbe lépnek velük, régi-ekkel. **Nagy felelősség és izgalom egy kortárs művet órákészre csomagolni.** Nyilvánvaló, hogy a díjazott vagy befutólistás könyvek némelyike értékei ellenére nem, vagy csak egyes részeiben esélyes az órai feldolgozásra. A tananyagcsomagok készítőinek ezért mindig meg kellett találniuk a műveknek azt a csücskét, aminél fogva behozhatók a tanterembe. Részleteket, szempontokat, párhuzamokat és

tevékenységeket kerestünk, interaktív eljárásokat. Igénybe vettük a digitális eszközöket, a PPT-t, a Prezit, a Swayt is. Az „óravázlatok” az adott művekről megjelent legjobb kritikákra épülnek, de tanárszerzőik – már csak lehetőségeik és kényszereik miatt is – sokszor mélyebbre ástak a művekben, mint a kritikusok. Lehetetlen a *Világlo* részleteket vagy a *Báró Wenckheimet* bevenni az órára, tehát **a lehetőtlent kellett megkísérelni.**

Részleteket kellett választani: a Nádas-regényből zseniális figurapárokot, a Krasznahorkai-könyvből krimit és kabarét. Grecsóval, Dragománnal, Spiróval, Kun Árpáddal, Péterffy Gergellyel, Kis Tibor Noéval, Tompa Andreával, Szécsi Noémivel, Szilasi *A harmadik hídjával*, Kemény és Rakovszky lírájával, Térey drámájával vagy éppen Szvoren novelláival könnyebb volt a tananyagkészítők dolga. Bár azt hiszem, ha egy mindenre elszánt kolléga kinyitja, letölti a Barnás Ferenc *Másik halál* vagy Németh Gábor *A mormota álma* című regényéről készült tananyagokat, meg fog lepődni, hogy talán, amit a csomagocskák megismerése előtt képtelenségnek tartott, mégsem az. Beférnek az ajtón.”

Arató László
az **ELTE Radnóti Miklós Gimnázium tanára**

Holch Gábor

Ez a város egy távoli bolygó

Athenaeum Kiadó, 2018, 376 oldal, 3699 Ft

Az Athenaeum Kiadó magyarok külföldön sorozatában jelent meg Holch Gábor *Ez a város egy távoli bolygó* című sztorikkal, objektív tényekkel és szubjektív meglátásokkal teli könyve, amelyben arról vall, hogyan vált világpolgárrá több évtizednyi útkeresés után.

Milyen a mindenhová és sehová sem tartozás tudatállapota? Hogyan tekint hazánkra az ázsiai metropoliszok fényévnyi távolából egy világpolgár? Tizenhat éve él Kínában, foglalkozása interkulturális vezetési tanácsadó és coach, sanghaji otthonából és tucatnyi európai és ázsiai ország között ingázva végzi munkáját, közben pedig angol és magyar nyelvű könyveket, cikkeket ír, keletnyugati üzleti kapcsolatokról szakembereknek és szórakozni vágyóknak. Ez a könyv inkább az utóbbiaknak szól. A szerző már kisgyerekként megtapasztalta a külföld ízét, édesapja munkája révén családjuk néhány évig Bagdadban élt. Távoli tájak és kultúrák utáni vágya később sem szűnt. Tanulmányai lehetővé tették például, hogy diplomataként az ENSZ kötelékében dolgozzon, majd tolmács lett, főiskolai tanár, a HVG sanghaji tudósítója, egyetemi előadó és tréner, jelenleg multik menedzsereit

Illő és illetlen

Szepesi Dóra könyvajánlója

segíti a kulturális határokon átívelő vezetői feladatok elvégzésében.

Számunkra idegen szokásokat, kultúrákat megismerni mindig nagy élmény, egyben megpróbáltatás, kultúrsokk is lehet, különösen, ha együtt kell működnünk. A könyv legérdekesebb fejezetei közé tartoznak az ázsiai kulturális szokásokról szóló részek. Egy cég terjeszkedésekor a vezetők meg kell hogy tanulják, hol milyen hozzáállás, viselkedés és szokások segítségével érhető el üzleti eredmény. Interkulturális menedzsmentnek hívják azt a szakterületet, amely a mindenki számára elfogadható megoldást célozza, és egyfajta hidat ver az egymással szemben álló kultúrák között. Egy olyan megjegyzés például, amely Magyarországon a magabiztos ügybuzgóság jele – írja Holch Gábor, Japánban udvariasságnak számít, Kazahsztánban pedig tesztosza akadékoskodásnak tűnik a helyi kollégák szemében. De a vallási meggyőződés figyelmen kívül hagyása is nézeteltéréshez vezethet. Bali szigetén feltehetjük a kérdést, az őslakosok által reggelente az istenek számára a tengerbe szórt étel valóban szent rituálé, vagy azoknak a turistáknak van igazuk, akik szerint felelőtlen szem-

telés? Az illő és illetlen viselkedés, a hétköznapi reakciók területén mutatkozó eltérésben éppen az a legfájdalmasabb, hogy gyakran a legszentebb meggyőződéseinkbe, legmélyebben tisztelt értékeinkbe taposnak bele. Az egymástól eltérő szokásvilágokra tett sértő megjegyzések, elszólások a kutatók szerint az agy amigdala néven ismert vészkapcsolóját ingerelve a fizikai támadáshoz rendkívül hasonló reakciót váltanak ki. Ilyenkor jön jól az önismeret és a tájékozottság a másik kultúráját illetően.

Az expat (külföldre áttelepült személy, az angol expatriate szóból), önéletrajzi vallomása távoli városok hétköznapijaiba, ünnepeibe és konfliktusaiba is bepillantást enged: kalandozó Ázsiakutatók, egykori kínai vörösgárdisták, ötcillagos hajzában élő üzletemberek, hindu vallásos ünnepre és hongkongi utcai tüntetésre készülődő városlakók testközelezi történeteinek keresztül indulhat az utazás – térben és időben. Bár a könyv írója nem akar senkit meggyőzni a világpolgárság előnyeiről, élményei és tapasztalatai alapján lebilincselően összetett képet kaphat az az olvasó is, akinek nincs kedve két bőrrönddel nekivágni a nagyvilágnak.

Géczi János–Csányi Vilmos

Őszi kék

Athenaeum Kiadó, 2018, 336 oldal, 3999 Ft

Két, Arany Jánosi korban lévő okos ember baráti beszélgetésébe belehallgatni nem mindennapi élmény. Csányi Vilmos etológus a köztudattal ellentétben nem csak a *Kutyák, szőrös gyerekek* népszerű könyv szerzője, számos szakmai publikációja mellett szépirodalmat is ír. Az *Őszi kék – élet történet konstrukció* című könyvben beszélgetőtársa, egy barát, kolléga, Géczi János író, biológus, egyetemi docens.

Az Athenaeum Kiadó gondozásában megjelent beszélgetőkönyv intellektuális utazásra hív: két homo sapiens próbál átlépni az emberi megismerés korlátain. A „bevezető fecsegés” után nyolc fejezet következik, életről és halálról, alkotásról és kudarcról, arról, amit megérthetünk és amit sohasem érthetünk meg. Mihez kezdenénk, ha holnaptól ezer évig élhetnénk? Hogyan ad értelmet az ember saját, pillanatnyi létének a földi élet végtelen folyamatában? De szót ejtenek olyan témákról is, mint például az utazás, a főzés, a kert, a barátság – ezekről is lebilincselően, sokoldalúan. Természetesen állattörténeteket is megosztanak, szóba kerül egy Zebulon nevű növényevő és levegőből lélegző hal, meg persze Csányi kutyái, Bukfenc, Jeromos,

A megismerés korlátai

Szepesi Dóra könyvajánlója

Janka, valamint Buborék és Dugó – Géczi János kutyái. Az etológus szerint a kutyák idővel elkezdenek beszélni és akkor többet megtudhatunk róluk, mert azt remélhetőleg ma már a közgondolkodás is elfogadja, hogy az állatok is gondolkodnak. Nem nyelvben, hanem képekben, mint az autisták legtöbbje. Fény derül arra is, hogy Csányi Vilmos utazásai alkalmával azért járja az állatkerteket, mert kíváncsi, hogy az adott kultúra miként fogadja az állatokat, hogyan különíti el őket, mennyire enged közel hozzájuk, illetve mennyire veszi tekintetbe az állatok saját igényeit. Nagyon tetszik, ahogyan a kertről nyilatkoznak: egy kert szemlélésekor az élet térben-időben zajló láncfolyamatát élhetjük át. Nyilvánvaló lesz, hogy csakis változás létezik, az állandó leépülés és felépülés, és azok pillanatai. Az ember élete is ilyen. Egy kertésznek ez a folyamat teljesen egyértelmű. Ha figyeljük a virágokat és a növényeket; a csíranövény eleinte még ki se bújtt a magból, aztán kifejlődik és majd' egy év, mire megjelenik rajta a virág. A kert egésze, szépsége egy év alatt úgy tárul föl, hogy közben el is múlik. Ezek után már meg sem lepődik az olvasó egy különös szemponton,

miszerint a kertben a panoráma egyáltalán nem érdekli őket, mert a kert a növénystruktúrába való bezárkózást szolgálja, ahonnan nem is akarnak kilátni.

Beszélgetés közben a megszerzett tudásukra, az emlékezetükre hagyatkoznak, és egyetértenek abban, hogy a memóriával korunkban is törődni kellene. Milyen kár, hogy manapság az iskolában úgy gondolják, a memoriter valami szörnyű dolog! Pedig a memória ugyanúgy tréningre szorul, mint az izmok. A gondolkodási struktúrák nem sokat érnek, ha nincs tartalom, amivel kitöltésük őket. Az archaikus társadalmakban nem létezett írás, külső memóriatárolás, a közösség legfőbb kincsének az öregek memóriája bizonyult. Szellemesen ellamentálgatnak a könyvben még arról is, mi lenne, ha hosszan élnénk. Milyen érdekes lenne, például ha elmennénk a háromszáz éves Géczi bácsihoz és megnéznénk, éppen milyen verseket írt! Végezetül egy jó tanács még Csányi Vilmostól: öregségben olyan feladatokat érdemes találni, amelyek serkentenek, hogy foglalkozz velük. Számára a kert a feladat. Nem bírja elviselni, hogy az állatok, a növények szenvedjenek.

John Ruskin
A XIX. század viharfelhője
Typotex Kiadó, 2018, 345 oldal, 3900 Ft

Votisky Zsuzsa emlékére

Ruskin életművéből elsőként azt emeljük ki, aminek a napi életünket gazdagító hatását azok is érzik, akik soha a nevét sem hallották. Szellemi kútfője volt két, egyenként is meghatározó jelentőségű áramlatnak: az Arts and Crafts mozgalomnak, amely célul tűzte ki az igényes minőség és az esztétikai érték iránti kereslet felélesztését a felemelkedő tömeggyártás hitvány termékeivel szemben, valamint az utolsó nagy stílusnak, a szecesszióknak. Utóbbi hozta a nagy áttörést a művészet világa és a tömegek mindennapi élete között. Célul tűzte ki, hogy alkotásaival a tárgyi világban a szükségessé esztétikai élménnyé, a hasznost élvezetessé tegye, hogy a kialakítás emelje a tárgy értékét, a tárgy pedig büszkén hirdesse azt. A nagy stílusok közül elsőként, hirdette is a haszonelvűséget, azt hogy a tárgyaival hasznos célokat akar megfelelő formákkal szolgálni. Mindezzel az Arts and Crafts és a szecesszió életre hívták a továbbiakban mind nagyobb jelentőségre emelkedő ipari formatervezést. Mindennek a hatása ma is sokban meghatározó a cégek gazdasági tevékenységében, az épített környezetünk kialakításában, szintúgy a dízajn- és tárgykultúránkban. Íme Ruskin öröksége a mai gazdaságban!

Arts and Crafts

Osman Péter könyvajánlója

Róla, a minden tudások klasszikus kútfője, az Encyclopaedia Britannica szócikkéből: „Angol művészet- építészet- és társadalomkritikus, tehetséges festő, prózai írásaiban stílusművész. Fontos példája a viktoriánus Bölcsnek vagy Prófétának. Vitairatok szerzője, amelyek széleskörű kulturális és társadalmi változások életre hívására törekedtek.” (kiemelések tőlem – OP) A Typotex ajánlójából: „Ruskin, a XIX. század legnépszerűbb angol műkritikusa és művészeti írója olyan befolyással rendelkezett, amely napjainkban már teljesen elképzelhetetlen. Túlzás nélkül állítható, hogy a modern festészetről szóló munkái alapvetően határozták meg az akkori művészeti közgondolkodást.”

A kötetet Gyenge Zoltán értő, színes és érdekes tanulmánya vezeti be, amely még némi malíciától sem mentesen segíti az olvasót megérteni, milyen volt Ruskin az ember, s milyen volt életműve, és annak igazán széleskörű hatása. Pl.: „John Ruskin bár teljesen a viktoriánus kor szülötte volt, egy tagadhatatlanul érdekes alak, aki egyszerre képviseli a korszakot és lóg is ki belőle. Személyes élete és elméleti működése egyaránt.” Idéz Ruskin nagy felfedezettjétől, William Turnertől egy mondatot, amely nagyon sokat elmond róla, a törekvéseiről és csalódásairól, és

alighanem örök igazság: „Ő tudta, jobban, mint én, hogy hiábavaló dolog olyasmiről beszélni, amit a tömeg saját magától észrevenni nem bír.”

A kötetben szereplő írásai természetesen elsősorban a kultúr- és a művészet-történet iránt érdeklődők számára jelennek csemegét. Megállapításai és következtetései viszont ennél sokkal szélesebb figyelmet is érdemelnek. Egy példa erre: Gyenge így összegzi egy meghatározó jelentőségű tételét, amely – reméljük! – ma is érvényes:

„A művészet úgy változtathatja meg a mindennapok életét, úgy alakíthatja át a közönséges világot, hogy beleképződik, azaz a használat során annak díszítőelemeként jelenik meg. Nem várható el egy liverpooli szövőnőtől, egy manchesteri bányásztól, hogy Botticelli-képeket imádjon szabadidejében, de az igen, hogy teáskészlete, széke, ágytakarója stb. a használhatóságon túl a szépet (is) kifejezze. A művészet a gyakorlatban (...) az iparművészet létjogosultságát teremti meg. Ruskint lefordítva: ez a szép a használatban. Persze ezzel a 'magas művészet' nem veszíti el mindenképp felett álló prioritását. Ám az alacsonyabb rendű vezet el a magasabbhoz: »Isten éppúgy jelen van a falusi házakban, mint a templomokban.«”

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT ÚJDONSÁGAI

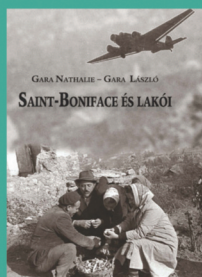
Saint-Boniface és lakói

GARA NATHALIE – GARA LÁSZLÓ

328 oldal, puha táblás

3500 Ft

Ezt a regény Gara László (Budapest, 1904. – Párizs, 1966.) feleségével, Nathalie-val közösen írta, és a második világháború alatt, egy vidéki kis francia településen született, ahová Garákék a német megszállás alatt lévő Párizsból menekültek. Először 1946-ban, az Édition du Bateau Ivre kiadónál jelent meg, és azonnal nagy sikert aratott. Gara később maga készítette el a magyar fordítást, amelynek a Petőfi Irodalmi Múzeumban őrzött kézírata és gépirata képezi jelen kiadás alapját.

1867 szimbolikus világa – Tanulmányok a kiegyezés koráról

CIEGER ANDRÁS

212 oldal, kemény táblás

3900 Ft

Az 1867-es osztrák–magyar kiegyezés ezúttal új megvilágításban tárul az olvasó elé. A szerző eddig feltáratlan dokumentumok segítségével nemcsak a létrejött politikai rendszer működésébe enged bepillantást, de ismert politikusok és művészek közéleti magatartásával is foglalkozik, felvilágosítva magánéletük hol humoros, hol tragikus momentumait.

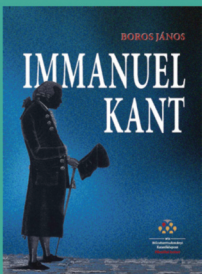
Immanuel Kant

BOROS JÁNOS

478 oldal, puha táblás

3200 Ft

Jelen kötet a szerző tizenharmadik monográfiája, mely bevezetést kíván adni Kant filozófiájába, műveinek olvasásába. Kant jelentőségében és hatásában egyenrangú a rendszeres gondolkodást és a tudományokat megalapozó antik görög filozófusokkal, Szókratesszel, Platónnal és Arisztotelésszel. Napjainkra egyetlen filozófiai, humántudományi irányzat vagy iskola sem képzelhető el az ő hatása nélkül, agykutatók, neurológusok és informatikusok is egyre nagyobb figyelmet szentelnek írásainak.

Kulturális ellenállás a Kádár-korszakban – Gyűjtemények története

APOR P.–BÓDI L.–HORVÁTH S.–HUHÁK H.–SCHEIBNER T. (SZERK.)

MAGYAR TÖRTÉNELMI EMLÉKEK – ÉRTEKEZÉSEK

488 oldal, kemény táblás

3200 Ft

A kötet arra keresi a választ, milyen lehetőségei voltak a kulturális ellenállásnak a Kádár-korszakban, és milyen gyűjtemények tették lehetővé, hogy a korszak ellenzékének számító kultúrája fennmaradjon. Célja, hogy párbeszédet kezdeményezzen azoknak a köz- és magángyűjteményeknek a történetéről, amelyek gyűjtőkörébe a szocializmus kori ellenkultúra és a kulturális ellenzékiség beletartozik.

A Szent Korona hazatér – A magyar korona tizenegy külföldi útja (1205–1978)

PÁLFFY GÉZA (SZERK.)

MAGYAR TÖRTÉNELMI EMLÉKEK – ÉRTEKEZÉSEK

636 oldal, kemény táblás

4500 Ft

Az elmúlt esztendő legfrissebb vizsgálatai alapján e kötetben a Magyar Tudományos Akadémia „Lendület” Szent Korona Kutatócsoportjának munkatársai koronánk összes külföldi útját mutatják be. A közel kétszáz illusztrációval és színes térképpel gazdagított kötet mindenkinek ajánlható, aki érdeklődik a Szent Korona történetének újdonságai és páratlan kalandjai iránt.

Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont

1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.
Humán Tudományok Kutatóháza
Tel.: +36 1 224 6700/4624

terjesztes@btk.mta.hu

www.btk.mta.hu

A kötetek megvásárolhatók:

PENNA

Bölcsész KÖNYVESBOLT

1053 Budapest, Magyar utca 40.

Tel.: +36 30 203 1769 E-mail: info@pennakonyvesbolt.hu Honlap: www.pennakonyvesbolt.hu

Jók és rosszak

Dóka Pétert Szekeres Nikoletta kérdezi

Lehet-e superhősokról újszerű könyvet csinálni? Vannak-e csak jó karakterek? Milyen kapcsolódási pontok vannak a különféle műfajú, de azonos szerzőjű regények között?

Dóka Péterrel *Szupermalac és Ūrpatkány* című gyerekregénye kapcsán beszélgettünk alkotásról, műfaji sokszínűségről, rajzfilmről és a váltásról.

Ismét olyan műfajú könyvet olvashatunk tőled, amit eddigi köteteidben még nem próbáltál ki. Minek köszönhető, hogy mindig új területet hódítasz meg?

Igazából nem tudom. Időről-időre elkezd érdekelni egy zsáner, ki akarom próbálni, mennyire tudom a saját képemre alakítani, mennyire tudok a keretein belül maradva alkotni. Lehet, hogy csak keresem a saját műfajomat, és a hozzá vezető út ez a sok próbálkozás.

Hogyan jutottál a superhősös történetekig? Lehet még újat kihozni a témából?

A *Lila királylány* című könyvem elég érzelmes kötet, és amikor 2014-ben megjelent, azt gondoltam, jólesne most valami teljesen másmilyen könyvet írni, valami vagányat, egyszerűt, talán kicsit közönségeset. Ismerem akkoriban egy kissrácot, aki imádta a superhősfilmeket, ezért én

is megnéztem egy csomót. Egyre jobban kezdtem felismerni a kliséket, a tipikus fordulatokat, és arra gondoltam, írni kellene egy vicces superhősös könyvet, vagyis egy zsánerparódiát. Aztán beteg lettem, nem tudtam kiszállni az ágyból, és két hét alatt összehoztam a *Szupermalac* első változatát – mondhatni: gyógyszerek hatása alatt.

Voltak-e neked, illetve az illusztrátornak ihletői? A könyv vizuális megoldásai erősen emlékeztetnek a magyar rajzfilm fénykorára, és gyakran a szövegek is ezt idézik, másrészt a nálunk még igen ritka, talán Lakatos István nevével fémjelezhető angol típusú regényekre jellemző abszurd szürrealitás is megjelenik, a sztori írás megszokott szabályait felrúgó stílusával...

A sorozat rendezője, Máli Csaba Dargay Attila egyik utolsó tanítványa volt, a legendás Pannónia Rajzfilm-

stúdióban kezdte a pályáját, róla tehát valóban elmondható, hogy művésze a magyar rajzfilmgyártás fénykorából táplálkozik. A szövegemre sok minden hatott, maga a kiinduló történet – az első fejezet – A rút kiskacsa parafrázisa, de az Ūrben játszódó részeket Stanislav Lem *Kiberiáda* című kötete is erősen befolyásolta, legalábbis utólag erre jutottam. Természetesen számos képes regény is inspirált, többek között Lakatos István remek *Emma és Tesla* sorozata, valamint egy tucatnyi angol nyelvű könyv, amelyeket a Móra Kiadó szerkesztőjeként ismertem meg – rengeteg képes regény érkezett az utóbbi években a kiadóba, ezek egy részét meg is jelentettük magyarul. Lakatos István egyébként olvasta a *Szupermalac* ősverzióját, sőt az ő kérésére változtattam meg a trilógia végét, ugyanis szerinte a zárlat túlságosan lehangoló lett volna. Így most valamivel vidámabb.

Mi volt előbb, a rajzfilm vagy a könyv? Hogyan készülnek a tévédarabok, és mennyiben más a forgatókönyvírói és a regényírói munka?

A könyv volt előbb. Létezett az említett összöveg, amelyből előbb megírtam az animációs sorozat epizódjainak nagyjából a felét, aztán újabb–jól rajzolható–részeket írtam a rajzfilmes változatba, végül ezek közül többet utólag beemeltem a kibővített kéziratba. Tavaly Dávid Ádám szerkesztő kollégám javaslatára a történetet három részre osztottam, így jött létre a trilógia, amelynek első kötete a most ősszel megjelent *Hősök leszünk!* Ami a forgatókönyvírói munkát illeti: először nehezen éreztem rá ennek a hasznos hat percnek a ritmusára (a hét perces epizódokból egy percet tesz ki az eleje és vége főcíme), úgyhogy szorgalmas tanulóként megnéztem több száz hasonlóan hosszú rajzfilmet a neten, és rendszeresen kielemeztem a szerkezetüket. Mostanra már megírtam tizenkét részt, ebből hat el is készült, úgyhogy szert tettem némi rutinra.

A szereplők viccesek, és persze élnek az antihős klisével is, ráadásul egyik régi regényed szereplője, Pati patkány inkarnációja is megjelenik. Hogyan és miért épp egy malacból és egy patkányból lett szuperhős?

Néha nehéz eldönteni, hogy valaki antihős-e vagy hős. Nemrég néztem meg újra a Tim Burton féle *Batman visszatért*, és szinte sokkolt, milyen személyiségzavaros az összes főszereplője, jók és rosszak egyaránt. Szóval szerintem szinte minden valamirevaló szuperhősnek van sötét oldala, ráadásul néha igazi antihősként viselkednek – kivéve talán Amerika kapitányt. Egyébként nem csak Pati patkányt emeltem át ebbe a könyvbe,

Szupermalacnak is megvan a maga előzménye: *A kék hajú lány*ban szerepel egy szárnyas malacot ábrázoló rajz, innen jött a repülő malac ötlete. Csak hát egy igazi szuperhős szárnyak nélkül repül.

A Viharlovag – Fekete eső című, sorozatnak induló regényed nem folytatódott, pedig ott is egy új, izgalmas világba lépsz be...

A Viharlovagot két évre teljesen kiszorítottam az életemből, de annyira, hogy író-olvasó találkozókon sem voltam hajlandó róla beszélni. Úgy éreztem, ez a regény a legnagyobb kudarcom, semmi értelme nem volt több mint két évet szánnom rá az életemből. Nemrég azonban a kezembe került, egy lendületből elolvastam a feléig, és meglepően szórakoztatónak találtam. Egy író barátom szerint annak idején rosszul olvastam a saját könyvemem, mert ez nem fantasy – annak tényleg nem volna jó –, hanem inkább egy vicces meseregény, csak kár, hogy némileg összecsaptam a végét. De igazából már mindegy, hogy milyen a Viharlovag: ennyi idő elteltével már nem érdemes folytatni.

Amikor szerkesztesz és amikor írsz, az nyilván két egészen eltérő attitűdöt kíván, hogyan hatnak ezek egymásra?

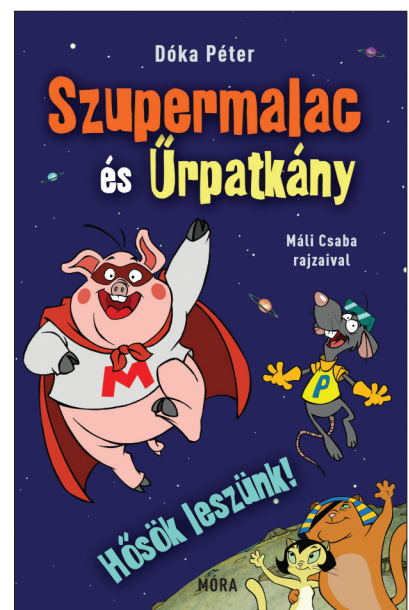
Az írás a szerelmem, a szerkesztés a munkám. Olyan vagyok, mint egy zenész, aki mellesleg zenét is oktat, és időnként tanul ezt-azt a tanítványaitól, illetve a tanítás formában tartja. Érdekes, hogy íróként rengeteget változtatok egy-egy szövegen, szerkesztőként viszont legendásan keveset javítok, inkább a szókratészi „bábáskodó módszerben” hiszek, vagyis kérdésekkel, beszélgetéssel segítem a szerzőt abban, hogy világra hozza a saját gondolatait.

Meddig tart Csócsó és Pati története?

A rajzfilm tizenhárom részes lesz, és a végén szeretnék Máli Csabával az epizódokból összeállítani egy egész estés filmet. Erre van pályázati pénz – persze csak akkor, ha elnyerjük. Már az epizódok készítésénél odafigyelünk arra, hogy a kisebb sztorikból majd össze tudjunk rakni egy nagyobb ívű történetet.

Min dolgozol mostanában, ha éppen nem rajzfilmet csinálsz vagy szerkesztesz?

Azt tervezem, hogy nem írok többé gyerekeknek – a *Szupermalac és Ūrpatkány* trilógia az utolsó nekik szóló munkám –, és szeretnék szépen búcsúzni. Jelenleg egy felnőtteknek szóló színdarabon dolgozom, valamint egy több mint száz éven átívelő regényen. Bár nem váltam azzá a sikeres és imádott íróvá, aki gyerekkoromban szerettem volna lenni, viszont mégiscsak író lettem, s ezért hálával tartozom minden olvasómnak és okos kritikusunak. Negyvennégy éves vagyok – én már csak azokat a történeteket szeretném megírni, amelyek valóban fontosok nekem.

Nekem ez ad örömet...

Interjú Scur Katicával, a Katica-Könyv-Műhely vezetőjével

Mikor alakult a kiadó?

2015-ben alakultunk, alig több, mint három évesek vagyunk.

Mi volt a célod a kiadó megalapításával?

Korábban magam is írtam ismeretterjesztő cikkeket, könyveket egészségnevelés és bibliaismeret témakörben. Sok rossz tapasztalatot szereztem ezek megjelenítése során, ezért úgy határoztam, létrehozok egy olyan kiadót, amely kifejezetten az első könyves írókat segíti. Azt szerettem volna elérni, hogy azok a negatív élmények, amelyeket annak idején átéltem, másokkal ne ismétlődjenek meg.

De nyilván az is fontos volt, hogy milyen könyveket szeretnél megjelentetni?

Természetesen. Mivel anya vagyok, folyamatosan figyelem, hogy a gyerekeimet milyen életkori sajátosságok jellemzik, pontosan látom, mire van szükségük. Azaz olyan könyveket szerettem volna kiadni, amelyek nem csak olvasási élményt jelentenek, de segíti tanulásukat és szellemi fejlődésüket is. Nagyon fontosnak tartom, hogy a gyerekek olvassanak és ez által is fejlődjenek.

Mik voltak a legnagyobb nehézségek, amivel meg kellett küzdened?

A célkitűzéseim teljesítése, mert mindig magasra teszem a mércét. Kezdetben kevés volt a szerzőnk, címünk, nem voltak kapcsolataink. Ezeket fel kellett építeni, és ki kellett alakítani egy színvonalas, megbízható együtt-

működést a partnereinkkel. Most már nem nekem kell kopogtatni az ajtókon, aminek nagyon örülök.

Hány könyvetek jelent meg mostanáig?

Első évben négy, idén már tizenkét könyvnél tartunk, ha mindet összeszámolom, akkor több mint harminc könyvnél járunk. Jelenlegi terveink szerint 2019-ben 15-16 könyvet szeretnénk megjelentetni. Óvatosan tervezünk, de nagyon jó érzés, hogy a könyveink felét már után kellett nyomnunk.

Kik terjesztik a könyveiteket?

Valamennyi jelentős könyvterjesztő, mindenkivel sikerült megállapodnunk. Emellett nagyon sok iskolában, óvodában tartunk könyvbemutatót, főleg vidéken. Vannak olyan partnereink is, akik elviszik olyan helyekre a könyveinket, ahol nincsenek könyvesboltok.

Megéri ezeket a vidéki könyvbemutatókat megszervezni, van elég érdeklődés irántuk?

Nagyon sok munkával jár, valóban fárasztó, de megelégedettséggel tölt el az erre szánt energia. Vidéken sokkal hálásabb a közönség, mint Budapesten, az emberek sokkal inkább ki vannak éhezve egy-egy kulturális eseményre, mint a fővárosban. Itt mindig nagyszámú közönség előtt zajlanak a könyvbemutatóink.

Milyen nagyobb rendezvényeken tudjátok megmutatni a könyveiteket?

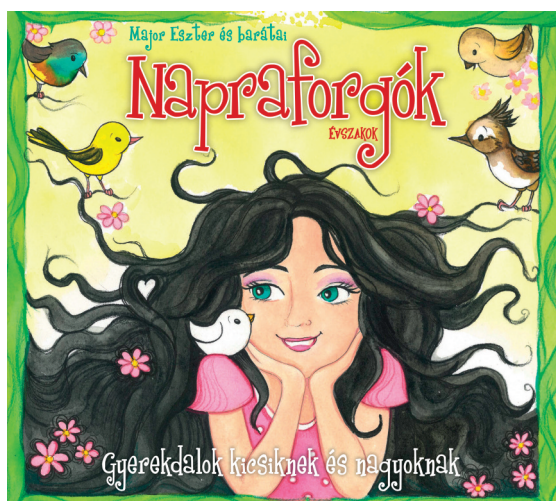
Mindenek előtt az Ünnepi Könyvhétén, a

Vörösmarty téren évről-évre kiállítunk. Első perctől kezdve részt veszünk az Olvasás Éjszakáján. Illetve a kiadó nevéhez kapcsolódva tavaly óta létezik a Katica-napi Vigasságok, amit egy Ráday utcai kávéházban rendezünk meg. Itt felolvasásokra, szerzőkkel való találkozásokra, beszélgetésekre és forró csoki májszolás mellett gyerekeknek tartott kézműves foglalkozásokra kerül sor. Mindemellett nagyon büszke vagyok a második alkalommal megrendezett Írópalánta táborokra, amelyekre 25-30 gyerkőc próbálta papírra vetni érzéseiket, gondolataikat. Sok visszatekintő, tehetséges gyermeket ismertünk meg, akikben a jövő nemzedék íróit látjuk felnővekedni.

Milyen célból indítottátok útjára a nyári táborokat?

Fontosnak tartom, hogy a gyerekek megismerkedhessenek kortárs magyar írókkal. Az írókkal való találkozások mellett íráskészség fejlesztést tanítunk a gyerekeknek, megmutatjuk nekik, hogyan kell felépíteni egy történetet, különféle megoldandó egyéni és csoportos feladatokat kapnak, a hét végére pedig megírják a saját történetüket, novelájukat, amit felolvasnak egy táborzáró rendezvényen közönség előtt. Nagyon jó érzés, hogy ezekben a táborokban a gyerekek rendkívül jól érezték magukat és sok pozitív visszajelzést kaptam a szülőktől.

–LK–

Major Eszter és barátai
Napraforgók – Évszakok
 Napraforgó Könyvkiadó, 2018, CD + könyvcsomag: 4990 Ft

A *Napraforgók – Major Eszter és barátai* című lemezen Major Eszter dalszövegíró *Évszakok* című, modern gyerekverseket tartalmazó leporelló-sorozatában megjelent költemények feldolgozása hallgatható meg.

Major Eszter, az ismert dalszövegíró az *Évszakok* verseiben költőként is bemutatkozott. A költeményeket hangulatuk és témájuk alapján két-két leporellóba válogatták szét, így jött létre az „álom” és a „kaland” tematika. Előbbi inkább az évszakok hangulatát, míg utóbbi az adott évszakban jellemző elfoglaltságokat járja körbe. Eszter dalszövegírói múltjából kifolyólag a verseknek nagyon erős a ritmikája, jól szavalhatók, ezért felmerült az ötlet, hogy esetleg énekelhetők is lehetnek.

Dusík Gábor zeneszerző hazai és nemzetközi szakmai körökben egyaránt jól ismert és sikeres, Szlovákiában élő és alkotó zeneszerző nevével a magyar nagyközönség számára mostanáig kevésbé volt ismert, azonban a *Napraforgók* lemez megjelenésével először készült magyar-szlovák koprodukcióban gyereklemez. A dalok gondolat- és dallamvilága nem csak a kicsiknek szól, hanem a

felnőttek, a szülők számára is élvezetes hallgatni ezeket a számokat.

A dalok megzenésítésével a Napraforgó Könyvkiadónak eleinte egészen szerény terveit voltak: csupán néhány, akár egy énekesrel és gitárkísérettel előadható dalt szerettek volna, amellyel egy-egy rendezvényen jobban megszólíthatják a gyerekeket, jobban ráirányítják a figyelmet az *Évszakok* leporellókra. Ennek szellemében készült az első néhány dal, amelyek a tavaszi és a nyári élményeket, emlékeket dolgozzák fel, ám ahogy telt az idő, egyre több dal született, így lassan megfogalmazódott az a gondolat, hogy jó lenne lemezre vinni ezeket a dalokat.

Számos ismert művész – akik a szakmai kapcsolaton túl Eszter barátai is – igent mondott Eszter felkérésére, és elvállalta egy-egy dalt eléneklését. A tizenkét dal tizenkét előadót kapott, és szinte mindenki elmondhatja magáról, hogy a lemezen első alkalommal énekel gyerekeknek. Major Eszter (*Rügy*) mellett elvállalt egy-egy számot Szekeres Adrien (*Sárkányeregetés*), Völgyesi Gabriella (*Napraforgó*), Claudia Balla (*Nyuszi*), Kocsis Tibor (*Madárcsicsergés*), Éliás

Énekel versek

A Napraforgó Könyvkiadó lemezajánlója

Cyula Jr. (*Fagyi*), Csipa a Hooligansból (*Bicikli*), Siklósi Balázs (*Nyári szerelem*), Lombos Marci „Lombos úr” (*Szúnyog*) és Bereznay Dani (*Felhők*). Olyan kuriózumokat is hallhatunk a lemezen, mint hogy Cleo Mitilineou ciprusi operaénekes magyarul énekel (*Gumicsizma*), vagy ezen a lemezen hallhatjuk először együtt Kökény Attilát a kisfiával, Lalival (*Szivárvány*).

A lemez a Napraforgó Könyvkiadó gondozásában, a Magneoton Kiadó közreműködésével jelent meg. A CD önállóan is beszerezhető, de egy könyvcsomag részeként is elérhető, amelyben a lemez mellett megtalálható az a négy verses leporelló is, amelyből a dalszövegek származnak, illetve két kifestőfüzet, ahol a gyerekek kiélhetik a kreativitásukat, újragondolhatják a leporellók rajzait, miközben hallgatják a dalokat.

A W.I.T.C.H. és a Fairy Oak világhírű írójának legújabb sorozata

Elisabetta Gnone

Olga, a papirlány 1.

A KÜLÖNLEGES UTAZÁS

320 oldal, fordította Toderó Anna,
3499 Ft

A regény kiskamaszoknak szól,
önmaguk elfogadásáról könnyed
stílusban, közhelyek nélkül,
sok kalandba és bolondozásba
ágyazva.

Olvass bele

MÓRA KÖNYVKIADÓ ZRT.
1066 Budapest, Jókai u. 6.
Tel.: +36-1-320-4740 • mora@mora.hu
Webáruházunkban 25% az alapkedvezmény

MÓRA MINTABOLT
1066 Budapest, Jókai u. 6.
Tel.: +36-1-999-9568 • bolt@mora.hu
Az üzletben 25% az alapkedvezmény

Phillip Reeve
Csillagvonatok – Railhead I.
Móra Kiadó, 2018, 352 oldal, 2499 Ft

A sci-fi regényei nyomán világhírűvé vált szerző legújabb univerzumának különleges világai között vonatok közlekednek. A mozdonyok gondolkodnak, éreznek, beszélnek, énekelnek – és egyetlen másodperc alatt tesznek meg több ezer fényévnyi távolságot. Utasaik között akad császár, jó szándékú tolvaj, zseniális android és elvetemült politikus éppúgy, mint a világmindenség valamennyi bolygójának, csillagának ezerféle különböző lakója.

Izgalom, intrika, szerelem, politika, tudomány – minden, ami egy igazán jó könyvhöz kell.

„Hallga csak...”

Épp a Harmónia utcán futott, amikor meghallotta. Eleinte halk volt, de aztán egyre tisztábban szólt, túlszárnyalta az utcák moraját. Odakint a sötétben, túl a városon szirénahang bűgött fel magányosan, akár a bálnák éneke, ő pedig erre a hangra várt. A Csillagközi Expressz bedübörgött az Arany Elágazás felől, és jöttében dalolt.

Vonatra szállsz, az átmegy a K-kapun, és máris másik világba csempensz. Ilyen messzire úrhajóval utazni

Beszélő mozdonyok

A Móra Kiadó könyvajánlója

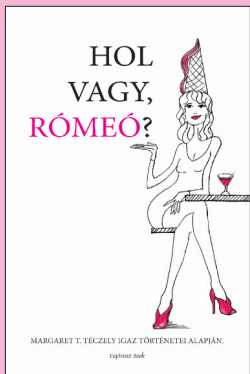
tízezer évbe is beletelne, ám a K-vonatnak ez csupán pár másodperces ugrás. A kapukon nem lehet sem átgyalogolni, sem kocsival áthajtani. Rakéták és lövedékek ugyanúgy nem jutnak át rajtuk, mint a lézersugarak vagy a rádióhullámok. A K-Bahnon kizárólag vonatok közlekedhetnek: a Birodalom vén, bölcs vonatai, sárkány-szépségesek, amelyek sebességről és távolságról álmodnak, miközben vágatnak világról világra.

Az imént nem holmi közönséges személyvonat futott be. Először is, nem voltak vagonjai, csak egy dupla vezetőfülkés, hosszú, fekete mozdonyból állt, amely még ekkor is gőzölgött a K-kapun való átkeléstől. A peron végére gyűlt vonatleső sínkózsák izgatottan karattyoltak, és Zen úgy vélte, van is miért. Bármely más éjszakán ő is ott tülekedett volna köztük, hogy minél jobban szemügyre vehesse a látványt. Mert ez a vonat gigászi, ádáz gépezet volt, tüskés és páncélos, akár egy dinoszaurusz, és lövegtornyokkal meg rakétaindítókka tűzdelt törzsén a Hálózati Birodalom jelvénye ékeskedett...

Zen leszegett fejfel ment, így először csak a lány vaskos bakancsát, piros esőkabátját és a dereka köré kötött övet pillantotta meg. Felémelte a tekintetét. Az esőkabát kapucnijának árnyékában kislányos arc halvány körvonala sejlett fel, de e pillantásnál többre már nem maradt ideje...

Már kezdte azt hinni, hogy megúsza, amikor meghallotta a légcsavarok cserregését, és hátranézve meglátta a drónt, amely úgy lebegett a járókelők feje felett, mint valami nagy cserebogár. Az alján levő baljós gubókban Zen fegyverzetet gyanított. Ha a drón utoléri, a nyakára hozná a zsarukat. Így hát kékről feketére kapcsolta át ómódi flanel okoskabátja színét, és befúrta magát a tömegbe.

Nappali műszakos munkások baktattak hazafelé a gyárnegyedből, az ellenkező irányban éjszakai műszakos kollégáik masíroztak dolgozni. Riksák és lebegő mágneskocsik evickéltek előre az ázott esőköpenyek, kalapok és esernyők áradatában. És az utca túloldalán, mozdulatlanul, ott állt a piros kabátos lány és egyenesen őrá meredt...”

MARGARET T. TÉCZELY
Hol vagy, Rómeó?

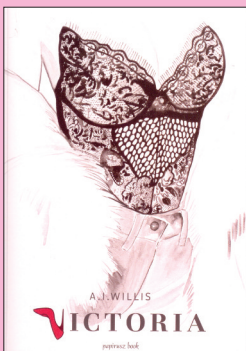
„Legvadabb álmaimban sem képzeltem volna, hogy az FR – felnőttkori randizás – ilyen KT, értsd: kurva nagy téboly lehet. És amikor azt mondom, téboly, konkrétan elmebajra gondolk. Szöveget ütött a fejembe, vajon a

többi nőnek, akik özvegyként vagy válás után visszakerülnek a levesbe, ugyanezek-e a tapasztalatai. Az anyémek annyira szürreálisak, hogy egyszerűen muszáj megosztanom őket, egyrészt azért, hogy kiengedjem a gőzt, másrészt abban a reményben, hogy így a szemébe nevetünk annak a sorsnak, amelyet a legrosszabb ellenségünknek sem kívánunk – na jó, talán a legrosszabbnak igen.”

Ebben a könyvben egy, az Amerikai Egyesült Államokban élő, egyedülálló, saját vállalkozásában dolgozó magyar hölgy szeretné az itthoni olvasókkal is megosztani eredeti, kalandos, néha kacagtató életének egy részét, szórakoztatásul és tanulságul. Megosztani a párkeresés kínját és örömet, a reménykedést és a csalódást, ami akár erőt is adhat nekünk. A szerző nem felejtí magyar gyökereit, ezért tartja fontosnak, hogy hazánkban is megjelenjen az USA-ban már kiadott első kötete. Ez a könyv is igazolhatja azt a gondolatot, hogy valóban mindegy, a világ mely táján él az ember, attól még érzelmi élete, vágyai és reményei mindenütt egyformák.

A5, 148 oldal, fűzőt, 2350 Ft

A. I. WILLIS
Victoria

Milyen életet élnél, ha a világon bármit megtehetnél, és bárkit megkaphatnál? Victoriának, kivételes képességeitől hajtva már nagyon korán fel kellett tennie magának ezt a kérdést. És ő meghozza döntését...

Eltelik néhány évtized. Egy középkorú irdalomtudós, akinek rejtett vágya, hogy egyszer igazi író válhasson belőle, kap egy levelet, amely felforgatja körülötte a világot. Egy fényes tavaszi napon Victoria arra kéri fel, hogy írja meg a határokat és tabukat átlépő élete igazi történetét.

Szenvedéllyel és szenvedéssel teli időszak kezdődik a férfi életében. Végső soron a tét nem kevesebb számára, mint a túlélés. A túlélés egy olyan világban, ahol a lehetetlen is lehetségessé válik. Ahol az Angyal izületi bántalmakban szenvedő idős úrként jár az emberek között. Ahol az ösztönök bármikor a józan ész fölé kerekednek, és elmosódik a határ a gonosz és nemes között.

Egy olyan mai világban, amelyet újra és újra áthat a 19. század géniuszának, Oscar Wilde-nak dekadens szellemisége.

A5, 168 oldal, fűzőt, 2500 Ft

PAPIRUSZ BOOK KIADÓ
1126 Budapest, Böszörményi út 8.
E-mail: papiruszbook@gmail.com

Művészet Magyarországon 1956–1980

A beszorítottság a két világrendszer közé, ugyanakkor a fejlődés kényszere a kelet-európai kommunista hatalmak többségét, így a magyar politikai vezetést is folyamatos önkorrekcióra kényszerítette, amely idővel e rendszerek természetes erőinek, a gazdaság, a tudomány és a művészet szereplőinek is nagyobb mozgásteret biztosított. Kötetünk arra vállalkozik, hogy ezt az önkorrekciós folyamatot vizsgálva jobban megérthessük a művészet helyzetének és értékelésének állandó változását a szocialista időszakban.

Összefoglalva: a sztálinizmus modellje még nem tűrte el, sőt keményen szankcionálta a kettős beszédet, de az ötvenes évek végétől, amikor a kelet-európai államok eltérnek a totalitarizmus modelljétől, a rendszer adta ideológiai keretek között már megkísérelték megvalósítani mindazt, amit a piac és a többpártrendszer testesített meg a (nyugati) demokratikus társadalmi berendezkedésekben. Ennek a jelenségnek, amely különböző módokon artikulálódott a kelet-európai társadalmak gazdasági, politikai és kulturális életében, a létezését nem lehetett nyíltan beismerni. A totális igényű kommunista hatalom kettős játékot játszott: engedte is, tiltotta is a kapitalista társadalom bizonyos modelljeinek átvételére irányuló törekvéseket. Ez az ellentmondásos logika tette lehetővé azt is, hogy a hatvanas évek közepétől a hivatalos, államilag finanszírozott kultúrában is engedtek bizonyos ártalmatlannak tűnő nyugat-európai formákat megjeleníteni.

Kulturális, szellemi téren a Szovjetuniótól való függés a régió országában a szovjetkonform marxizmus helyi erőviszonyokra lebontott modelljeiben jelent meg, többnyire egy szűk hatalmi elit képviseletében. A kelet-európai társadalmakban azonban voltak olyan erők, a demokrácia irányában elkötelezett ellenzékiek, gazdasági szakemberek, tudósok, művészek, akik a nyugati, fejlődéspárti orientációban voltak érdekelték. Ennek a két frontnak a szembenézése, újra és újra kialakult egyensúlya alkotja a kettős beszéd dinamikáját. A kettős orientációnak ez az ellentmondásos jelensége folyamatosan napirenden volt a hatvanas-hetvenes években, és a korszak alapmintájaként különböző mértékben ugyan, de meghatározta a kelet-európai társadalmak életét és kultúráját.

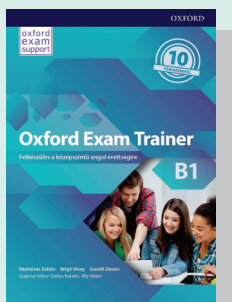
Sasvári Edit

A kettős beszéd innen és túl
Művészet Magyarországon 1956–1980
Vince Kiadó, Budapest, 2018
205x265 mm, 384 oldal, kötött, 12 000 Ft

Az Oxford University Press ajánlata:

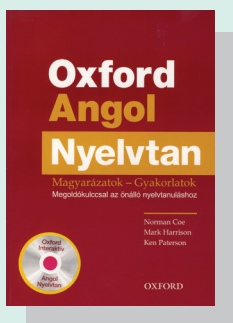
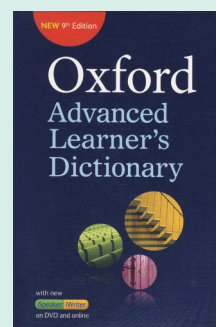
Oxford Exam Trainer B1 – 5200 Ft

Felkészülés a középszintű angol érettségire.
Rézműves Zoltán, Brigit Viney, Gareth Davies

Új, felkészítő könyv a középszintű érettségi vizsgára, a 2017-től érvényben lévő vizsgaszabályzatnak megfelelően B1 szinten. Bemutatja mind a 10 érettségi témakört, és külön fejezetben foglalkozik az új, Gazdaság témakörrel. Az Oxford Exam Trainer lehetővé teszi, hogy a tanóra keretén belül a diákok a számukra motiváló és érdekes témákon keresztül készüljenek az idegennyelvi érettségire. A tankönyv készségekre bontva, és a vizsgaleírásban szereplő témakörökhöz kötve gyakoroltatja be a vizsgán előforduló feladattípusokat. Mind a 12 fejezet a témakör szókincsének átismétlésével, és begyakorlásával kezdődik. A kötet legvégén fejezetenként (azaz érettségi témakörönként) csoportosított, kétnyelvű szöveget találhat. Újdonság, hogy a kötet nyelvtani ismétlést és gyakorlatokat is tartalmaz a nyelvhelyesség részben, illetve a könyv végén elhelyezett Grammar reference mellékletben.

Oxford Advanced Learner's Dictionary 9th Edition ISpeaker, IWriter DVD-ROM – 12 995 Ft

A leghíresebb angol értelmezőszótár. Több, mint 185.000 szót és kifejezést tartalmaz. Az előző kiadáshoz képest 700 új szó a nyomtatott szótárban és 200 új szó a DVD-ROM-on. 30 oldalnyi íráskészség fejlesztés (esszék, riportok, összefoglalók, levelek, képleírások, e-mailek, önéletrajz minták). IWriter. 10 oldalnyi beszéd-készség fejlesztés (témakörök, véleménykifejtés, érvelés, prezentációk). ISpeaker. 56 oldal színes szótár, Visual Vocabulary Builder. A DVD-ROM-on található, Oxford IWriter: íráskészség fejlesztés, írásművek felépítése, szerkesztése a szoftver segítségével. Oxford ISpeaker: felkészítés szóbeli vizsgákra, segítség prezentációk készítésében, társalgási témák és beszéd-készség fejlesztés, párbeszédgyakorlása, brit és amerikai kiejtés tanítása videók segítségével, saját kiejtés visszahallgatása. Teacher Resources: videók, óratervek, feladatlapok.

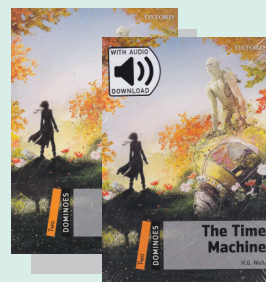

Oxford Angol Nyelvtan (+CD-ROM) kulcsos Coe/Harrison/Paterson – 4990 Ft

Az Oxford Angol Nyelvtan magyar nyelven nyújt megbízható segítséget az angol nyelv tanulásához. Különösen hasznos a nyelvvizsgára vagy az érettségi vizsgára készülők számára, hiszen áttekinti és gyakoroltatja az angol nyelvtan minden területét. Megoldó kulcsos és kulcs nélküli változatban is kapható. Használható középiskolában és nyelvtanfolyamokon kurzuskönyvek kiegészítőjeként, de hasznos segítője lehet azoknak is, akik otthon, egyéni tanulás során kívánják nyelvtudásukat fejleszteni. Példákkal illusztrált magyar nyelvű magyarázatokat tartalmaz. Bőséges gyakorlási lehetőséget ad mind a magyarázatokat követő feladatok, mind pedig a rendszeresen beiktatott ismétlő leckék révén.

The Time Machine (Dominoes 2) – H.G.Wells – 1560 Ft The Time Machine (Dominoes 2) Mp3 Pk – H.G.Wells – 2060 Ft

A sci-fi klasszikusa, a műfaj egyik megalapozója. A történet helyszíne London, időpont - XIX. század. Az író, mint egy baráti társaság résztvevője számol be a köztük elhangzottakról. Kellemes beszélgetést folytatnak a térről és időről, illetve ezek határainak átjárhatóságáról. A következő találkozáson a vendégek a házigazdára várakoznak, aki kisvártatva viseltes állapotban lép be az ajtón. Kiderül, hogy utazott az időben, és elmeséli, hogy miket tapasztalt 802701-ben. Akkor találkozott az eliokkal is, de visszatért saját idejébe. A Domino egy színes képes, interaktív sorozat felső tagozatos diákok számára. A sorozat új kiadványa, motiváló olvasást tesz lehetővé, miközben könnyedén fejleszti a nyelvi készségeket. A dramatizált letölthető hanganyag a beszéd értés fejlesztéséhez nagy segítséget nyújt.

Hamlet - Dominoes 1 – William Shakespeare – 1560 Ft Hamlet - Dominoes 1 Mp3 Pack – William Shakespeare – 2060 Ft

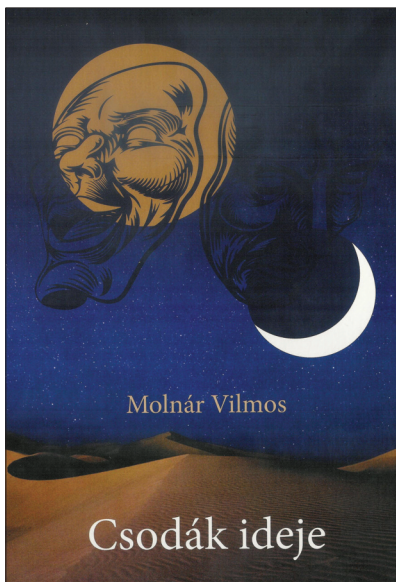
Shakespeare klasszikusa ebben a kiadásban mint izgalmas képregény csodálatos illusztrációkkal érdemes újra olvasásra is. Mi üthetett Dánia hercegébe? Tökéletes élete volt, barátokkal, szerette barátját, Oféliát. Am hirtelen meghalt az apja, a király. Szelleme megszólítja Hamletet, és bosszúra hívja fel fiát, mert gyilkosság áldozata lett. Hamletnek erkölcsi kötelessége, hogy utána járjon, és elszámoljon a bűnösével. A Domino egy színes képes, interaktív sorozat felső tagozatos diákok számára. A sorozat új kiadványa, motiváló olvasást tesz lehetővé, miközben könnyedén fejleszti a nyelvi készségeket. A dramatizált letölthető hanganyag a beszéd értés fejlesztéséhez nagy segítséget nyújt.

A könyvek megvásárolhatók:

Librotrade Kft.
1173 Budapest, Pesti út 237.
Tel: 254-0273
Fax: 257-7472
e-mail: books@librotrade.hu
www.librotrade.hu

Oxford Könyvesbolt
1052 Budapest, Gerlóczy utca. 7.
Tel: 318-8633
e-mail: info@oupbooks.hu
www.oupbooks.hu

Famulus Könyvesbolt
1137 Budapest, Újpest rakpart 6.
Tel: 349-3656
Fax: 288-0769
e-mail: famulus@chello.hu
www.famuluskonyv.hu

Molnár Vilmos
Csodák ideje

Kárpát-medencei T., 2018, 192 oldal, 3500 Ft

Nem idegen az emberi természettől sem az írónia, sem a rezignáció. Hogyha csak az egyiket vagy csak a másikat tapasztaljuk a másikkal való találkozásunk során, adott ponton már fárasztónak, illetve unalmasnak érezzük a vele való együttlétet. Ha viszont a kettő mint lelki és szellemi beállítottság, mint emberi jellemző együtt van jelen társunkban, azt érezzük, hogy jól múlatjuk az időt...

Ezt érzi recenzens, ha például Molnár Vilmos rövidprózáit olvassa. Lépten-nyomon érezni a csoda jelenlétét, vagyis felismerhető írásában az a „tartalmi mozzanat”, amelyen a modern elbeszélőművészet – Szerb Antal szerint a regény – nyugszik. Ezeknek a „csendes csodáknak” az elbeszélése során jelenik meg aztán az írónia és a rezignáció.

Molnár Vilmos legutóbbi rövidprózakötetét, *A legfelső stáció* címűt (Csíkszereda, Bookart, 2017) olvasva éreztem ezt gyakran, de úgy vélem, érvényes ez a meglátás szinte az író egész novellisztikájára, amelyből különben nemrég adott ki egy válogatást *Csodák ideje* címmel a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. Budapesten. Ennek a válogatásnak a mottója Reményik Sándor *Csendes csodák* című versének ez a két sora: „A mindennap kicsiny csodái / Nagyobb és titkosabb csodák.” Aztán maga az író is néha ilyen értelemben összegezett egy-egy írásában, mondván: „Egyszerű, közönséges dolgokban tud jól elrejtőzni a nem mindennapi.”

Írónia és rezignáció

Borcsa János könyvajánlója

(*Mese Isten nevére*)), illetve: „Közeli apró csodákon is jó ámulni.” (*Iker mesék*) Persze van olyan szereplője is az írónak, aki kételkedve gondolkodik a csodákról, kiváltképp a hétköznapi keretek között tudja nehezen elfogadni létüket, mert ugye – kérdezi –, csoda-e egy kopott csoda? (A sivatag) Egy frappáns írói meghatározás szerint pedig „a csoda az, ami nem létezik, hogy megtörténjék, mindaddig, amíg meg nem történik. (*Az értelmetlen csoda*)

Ugyancsak ezzel egybehangzó, tudatos törekvésnek látom a válogatott kötet szerkezeti felépítését, hiszen *Csodára várva, Ha megtörténik a csoda, Oldalági mirákulumok, Nagyanyámék mágiája* című ciklusokba sorolta a szerző írásait, a mintegy három évtizedes novellisztikáját bemutatandó.

Kellően megerősítik Molnár Vilmos írásai azt az írói vélekedést, hogy egyszerű, közönséges dolgokban tud jól elrejtőzni a nem mindennapi. Hadd egészítsem ezt ki azzal, hogy az ilyen dolgok és események előadásában tud igazán sziporkázó lenni az író, s egyszersmind ilyenkor érvényesül ironikus beállítottsága. De nem vált ki belőle maró gúnyt némely szereplő ostobasága sem, nem válnak nevetés tárgyává figurái még akkor sem, ha valamilyen nagy-nagy ostobaságra „képesek”. „Egy igazán buta gondolat többnyire szinte eredeti már – jegyezte meg egy alkalommal Esterházy Péter. – Valami új, ami neked eszedbe se jutna. Épp az eszed takarja el azt a

szép hülyeséget.”

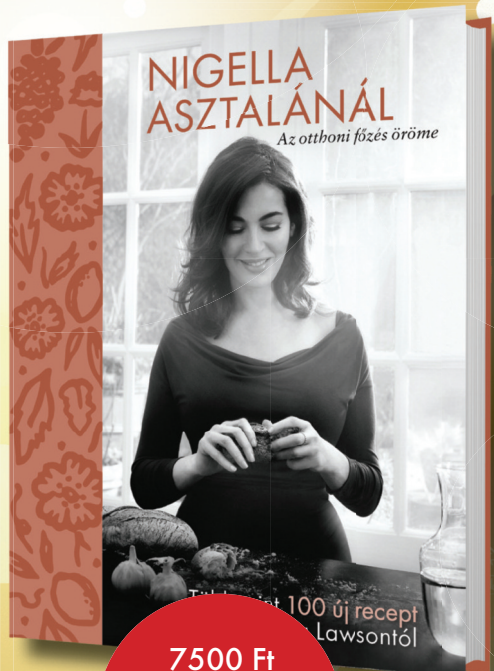
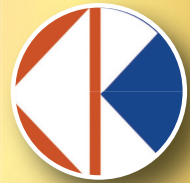
Ezt mondhatnók Molnár Vilmos olyan szereplőiről, mint például Regina néni, akinek az atomról tartott tudományos előadásában (!) sikerült megnyugtatnia a rokon kisfiút, aki egy moziban látott filmbeli szörnyről úgymond szerfelett megrettent. Ama rettenetnek a kiváltó oka – így Regina néni –: *az atom*, s az atom pedig nem más, mint: *egy olyan dolog, hogy*, továbbá: *Gagarinnal áll kapcsolatban az egész*. Ebből az „előadásból” mindent (!) megtudott a kisfiú az atomról, s félelme is feloldódott...

„Egyszerre lehullt a lepel, s bevallom, eléggé meglepődtem. Gagarinról (...) hallottam már egyet-mást, de azt nem gondoltam volna, hogy ebben is benne van a keze – szól az én-elbeszélés. – Hogy még az atommal is összeszűrte a levelet! Szóval ilyesmikkel foglalkozott, amíg odafenn járt. Persze, amilyen kétbalkezes volt, elszűrte valamit, s megtörtént a baj. Mint szappanos léből a buborék, egyszerre megjelent a szörny. Ha atommal matatnak, mindig ez a vége: nagy szar kis papírban. Szerencsére a Jóisten résen állt, s röviden elintézte Gagarint. A rakéta földhöz csapódásakor pedig elpusztult az atom is. Béke poraira. Atom nélkül pedig odalett a szörny ereje, nemsokára ki is purcanc. A nyüvek egyék meg!” (*Regina néni és az atom*)

Íme, így tud tálalni az író egy buta gondolatot, amelyről kijelenthető, hogy már-már – eredeti!

*A Kossuth Kiadó
ajándékötletei
az egész családnak!*

7500 Ft
webáruházunkban
6375 Ft

Nigella Lawson

NIGELLA ASZTALÁNÁL

„A könyvben olyan ételek szerepelnek, amelyeket a saját konyhámban, az otthonom kényelmében szoktam készíteni, és nap mint nap a családom – és immár az olvasók – asztalára kerülnek. Ezek a fogások azt az ízvilágot tükrözik, amelyet mindig is szerettem. Nem igényelnek olyan technológiát, tudást vagy szakértelmet, amivel egy egyszerű halandó ne rendelkezne. Az élet épp elég bonyolult – legalább a főzés legyen egyszerű.”

STREET FOOD

A street food mozgalom a 21. század egyik legizgalmasabb gasztronómiai jelensége. Ez a gazdagon illusztrált, átfogó útikalauz hat kontinens nagyvárosainak legjobb street food helyeit és ételkülönlegességeit mutatja be, Bangkok és Peking színes forgatagától Stockholm és San Francisco kézművespiacáig.

8500 Ft
webáruházunkban
7225 Ft

3400 Ft
webáruházunkban
2890 Ft

Brigitte Bardot

A KÜZDELEM KÖNNYEI

A 84 éves Brigitte Bardot szemében ott vannak a küzdelem könnyei, miközben visszatekint a közel fél évszázados munka eredményeire. Ez az elszánt élharcos fáradhatatlanul küzdött – és küzd a mai napig – az állatok védelméért.

Robbie Williams

CSAK ŐSZINTÉN...

Robbie Williams korunk egyik legszórakoztatóbb és legbotránysabb popsztárja: aki sorra nyeri a díjakat, és akinek százezrek követik mindennapjait a közösségi oldalakon. Azt viszont kevesen tudják, mi rejlik a felszín mögött: milyen rögös út vezetett odáig, hogy Robbie leszokjon a függőségeiről, kezelni tudja a kóros szorongását és teret adjon végre az életében a szerelemnek.

Lepje meg szeretteit a

TRIVIUM KIADÓ

ünnepi ajánlatával!

Szabó Vivien: Égi segítőkkel szabadon az utadon
– A csoda Te magad vagy!

Útmutató magad legyőzésére és az életcélod megtalálására.

Neked szól, ha nyitott vagy az égi segítők világára és tudni akarsz, hogy milyen lehetőségeid vannak. Megmutatom, hogy befolyásolja a szabadság a kapcsolatokat, a munkát és az egészségünket. Betekintést adok az angyali tanácsokkal ellátott új törvényeibe, olvashatsz az elengedésről, egőről, korlátokról és a szeretet hatalmáról.

...mert olvasni örömm!

Peter Krassa: Akasha krónika
– Sorsunk elrendeltetett vagy a szabad akaratunk működik?

Számunkra az idő véges, míg az Akasha krónika szempontjából közömbös. Számos történelmi személyiségnek már sikerült megfejteni az idő titkát. A szerző Ernetti páter időgépezék leírását – mely képes az időutazásra - is hitelesen ismerteti, ami a világ előtt rejte létezik.

Sanjiv Chopra és Gina Vild: Két legfontosabb nap

„Életed két legfontosabb napja az, amelyen megszüleltél, és az, amelyen rájössz, hogy miért.” – Mark Twain

A boldogság választás kérdése. Ha megtalálsz célot, akkor a boldog élet mellett döntesz. A könyv megmutatja, hogyan talál meg HQ-d, azaz a boldogsághányadosat. Meggyőzünk arról, hogy a boldog élet titka nem egy luxusautó, vagy hivalkodó ruhadarab, hanem a belső harmónia megtalálása önmagunkkal és a világgal. Bár az ehhez vezet út göröngyös, de ahogy Edison mondta: a kudarc a legjobb a tanítómester.